

OUR TRIBUTE

Late Shri S. B. Patil
Founder Chairman
Pimpri Chinchwad Education Trust

Late. Smt. Lilatai Shankarrao Patil
Ex President,
Pimpri Chinchwad Education Trust

BOARD OF TRUSTEES

Shri. D. P. Landge
Chairman

Smt. Padmatai Bhosale
Vice Chairperson

Shri. V. S. Kalbhor
Secretary

Shri. S. D. Garade
Treasurer

Shri. Harshwardhan S. Patil
Trustee

Prof. Girish Desai
Executive Director

Principal Message

It gives me immense joy and pride to welcome you all to the creative and vibrant world of Pimpri Chinchwad Polytechnic through our college magazine WAVE-25. As Nelson Mandela rightly said, “Education is the most powerful weapon which you can use to change the world.” At PCP, we are committed not just to providing quality technical education, but also to nurturing emotional intelligence, character, and a sense of integrity — the true pillars of a strong and successful life.

Our college magazine is a reflection of the talent, creativity, and passion that our students, faculty, and staff possess. It is a platform that allows each voice to be heard and every idea to be celebrated — through poetry, art, photography, articles, and more. It fills me with immense happiness to share my thoughts with you through this special edition of WAVE-25.

Creating and publishing a magazine is no small feat. In today's fast-paced academic environment, where students are deeply focused on grades and performance, it often requires consistent motivation to encourage them to explore their creative sides. And yet, the response we've received from students, teaching, and non-teaching staff has been truly heartening. Their contributions reflect not only intellectual depth but also a rich command over language and expression.

I wholeheartedly appreciate and congratulate the entire magazine team for their dedication, creativity, and teamwork in making WAVE-25 a beautiful reality.

As we turn these pages, let us remind ourselves:

“Aim high, as high as the sky — to become responsible citizens and inspiring leaders of tomorrow.”

Dr. V.S .Byakod
(Principal, PC Polytechnic)

EDITORIAL

With great pride and heartfelt warmth, I welcome you to the world of creativity, imagination, and expression through WAVE-25 — the official magazine of Pimpri Chinchwad Polytechnic.

WAVE-25 is not just a magazine; it is a canvas where students and staff have painted their thoughts, dreams, and experiences in the form of articles, stories, artwork, photography, and poetry. It captures the heartbeat of our campus and showcases the vibrant minds that make our institution what it is today.

Bringing out a magazine requires persistence, passion, and a lot of behind-the-scenes effort. In the midst of tight academic schedules and multiple responsibilities, our students and contributors have shown true dedication in putting forth their best. Their enthusiasm, combined with the unwavering efforts of the editorial team, has resulted in this inspiring edition.

To all readers, I encourage you to not only enjoy the content but to also let it inspire you to express yourself freely and fearlessly. Remember, creativity is not limited to art — it's in how you think, how you solve problems, and how you lead your life

In conclusion, I would like to extend my heartfelt gratitude to Trust of PCET, Principal of PCP, all coordinators of magazine, our students and faculty, parents, and all stakeholders for their unwavering support and dedication.

Keep exploring. Keep expressing. And above all, keep believing in your journey.

Mrs V.S Kharote-Chavan
(Lecturer, E & Tc Dept.)

EDITORIAL TEAM

Dr. V.S. Byakod

Editor In Chief

MAGAZINE COMMITTEE

Mrs V.S Kharote-chavan

E & Tc Dept.

Mrs M.V. Kadam

CO Dept.

Mr. M.M. Surwade

ME Dept

Mrs P A. Bidwai

IF Dept.

Mr. Akash Mainkar

Civil Dept.

MISSION

The Institute envisages to be one among first top ten Institutions and an autonomous Institute in the state of Maharashtra offering demand driven skill development program inclusive of Diploma in Engineering and consistent high degree of professional development of students leading to successful career.

- To educate and train students in Engineering and Technology domains.
- To prepare them for successful employment in industry/business, self-enterprise, higher education by providing quality system based teaching and learning processes.
- To identify themselves as good individuals, professionals and responsible citizens

VISION

DECLARATION

Title : Wave 2025

Language : Marathi / Hindi / English

Publisher : Prof. Mrs. V. S. Byakod, Principal, Pimpri Chinchwad Polytechnic, Nigdi, Pune - 411044

Publisher Address : Pimpri Chinchwad Polytechnic, Sector 26, Pradhikaran, Nigdi, Pune - 411044

Chief Editor : Prof. Mrs. V. S. Byakod

Nationality : Indian

Editor's Address : Pimpri Chinchwad Polytechnic, Sector 26, Pradhikaran, Nigdi, Pune 411044

Design & Printing : Prowiz Design

**1st Floor, Neelkamal, Behind Deendayal Memorial Hospital, Off FC Rd, Shivajinagar, Pune,
411004 | Phone : 084460 88241**

1. Prof. Mrs. V. S. Byakod, Principal, Pimpri Chinchwad Polytechnic, Nigdi, Pune declare that particulars given above are true to the best of my knowledge and belief. The views expressed by the authors are their own contribution and collection, the editorial board is no way responsible for the same.

INDEX

1.	Impact of Social Media	07
2.	महाराज.... ..	08
3.	Best of Luck	09
4.	Engineering Mhanje Kay	10
5.	रतन टाटा	11
6.	क्या गुरुजी लॉकडाउन लागणार काय?	13
7.	संघर्ष जीवनाचा	13
8.	Poetry	14
9.	उम्मीद	15
10.	Echoes of life	16
11.	मी एक नारी	17
12.	वडिल श्रीमंत असो वा गरिब	18
13.	प्राजक्त	19
14.	एक चेहरा	19
15.	मॅम	20
16.	सुकून	21
17.	वह पहली नजर	21
18.	Brother & Sister	22
19.	A COVID Diary	22
20.	Fall	23
21.	हा भाऊ आहे ना!	24
22.	Self Respect	24
23.	लातूर	25
24.	पिंपरी चिंचवड पॉलिटेक्निक की शान	26
25.	बालदिन शुभेच्छा.	27
26.	शिक्षक	27
27.	Dear Lord Ganesha	28
28.	मतदान	28
29.	Truth	29
30.	व्यथा YD वाल्यांची	29
31.	Painting	30
32.	Photography	32
33.	Technical section	34
34.	AI Won't Replace Humans	35
35.	Bermuda Triangle	36
36.	The Digital Divide	37
37.	Japan	38
38.	Machine Learning	39
39.	The Importance of Mechanical Engineering in the Medical Field	40
40.	Industry 5.0:	41
41.	Python:	42
42.	Wireless Body Area Network (WBAN)	43
43.	संघर्ष	44
44.	आई	48
45.	महाकुंभ	50
46.	RATAN TATA:	52
47.	STEPPING INTO THE MYSTICAL	54
48.	UAE - United Arab Emirates	56
49.	Reimagining Education - According to Me	57
50.	LAUGHTER	58
51.	Sketch Art	59

NONTECHNICAL SECTION

WHAT IMPACT DOES SOCIAL MEDIA HAVE ON TEENAGERS?

Social media, like any other kind of technology, has advantages and disadvantages. And there are significant positives and negatives to consider when it comes to the effects of social media on teens. Platforms like Snapchat, Telegram, Instagram, and Youtube, on the other hand, can be lifesavers for kids who feel alone or marginalised. Furthermore, during the pandemic, social media helped youth feel more connected and less lonely. However, the impact of social media on youth mental health might be severe. Social media, in particular, is strongly associated to teen depression. Furthermore, excessive usage of the apps exposes kids to cyberbullying, body image concerns, and computer addiction, as well as less time spent engaging in healthy, real-world activities. While the majority of parents feel they know what their child is posting on social media, a Research poll found that 70% of teens are hiding their online conduct from their parents. This notion has been supported by a vast body of studies correlating teenagers' usage of social media with growing teen depression over the last decade. These studies reveal that a teen's use of social media is directly related to their mental health. The influence of social media on teenagers extends to a crucial aspect of adolescent development: the building of one's own identity. As a result, social media provides a place for youth to practise skills linked to identity formation. These include self-presentation and self-disclosure (expressing their thoughts, beliefs, and preferences). Scientists discovered that teen social media usage develops a stimulation pattern comparable to that of other addictive habits. As a result, the brain reacts to social media in the same way it does to other "rewards" – by releasing dopamine. These dopamine surges are triggered when an adolescent uploads something online and receives likes, shares, and favourable remarks from their friends.

How does social media affect teens.

TEEN DEPRESSION- Witnessing a teen's struggle with depression is heartbreaking. Parents often feel helpless. Teen depression treatment can be transformative for an adolescent and their family.

TEEN ANXIETY -The constant worrying, irrational fears, and self-judgement associated with anxiety can be paralyzing. Evidence-based treatment can help anxious teens.

Ms. K. R. Raut

Lecturer, ME Department

महाराज...

तुम्ही नका येऊ परत!!!

मुजरा करतो महाराज: सर्वप्रथम तुम्हाला जन्मदिवसाच्या हार्दिक शुभेच्छा!!!! तुम्हाला माहितीये का महाराज आम्हि तुमचे दोन दोन जन्म दिवस साजरे करतो: होय महाराज हसू नका: खरच: एक सरकारी तारखेनुसार आणि एक कार्यकर्त्याची तिथि नुसार: महाराज तुम्हाला आश्चर्य वाटेल पण पूर्ण जगात तुम्ही एकमेव असे आहात ज्यांचे दोन जन्म दिवस साजरे होतात: आता ह्या गोष्टीचा आनंद व्यक्त करावा की दुख हे खरच समजत नाही महाराज!!!!

महाराज तुमच्या जन्मदिवसानिमित्त एक गाण खुप गाजतय आजकाल झुराजे, पुन्हा जन्माला या:!!! पण खर सांगू महाराज नका येऊ तुम्ही परत: खरच महाराज: कारण आज जी तुमच्या स्वप्नातल्या स्वराज्याची अवस्था झालिये न ति जर तुम्ही बघितली तर तुमच्या डोळ्यांत पाणी आल्याशिवाय राहणार नाही महाराज....

महाराज तुम्ही १२ बलुतेदार आणि १८ पगड जाती सोबत घेऊन स्वराज्य स्थापन केल.. ३५०-४०० वर्षापूर्वी तुमच्या स्वराज्यात सगळे खांद्याला खांदा लावून सोबत काम करायचे आणी सोबत रहायचे.. पण महाराज आज आम्ही आडनावावरून जात ओळखतो, आज म्हणजे २१ व्या शतकात आमच्याकडे खैरलाजिसारखे हत्याकांड दिवसा ठवळ्या होत आहेत महाराज.. नितिन आगे खुन, जवखेडा हत्याकांड आणि अनेक खुन आणि हत्याकांड सुरू च आहेत महाराज आमच्या कडे... महाराज तुमच्या काळात कधी मॉब विलिंग ची घटना झाल्याची इतिहासात नोंद नाही... पण महाराज आम्हि त्यात पण बरीच प्रगती केलिये बर का... कोणी एक घोषणा दिली नाही म्हणून, कोणी गोमांस घरात ठेवल म्हणून अशा एक न अनेक गोष्टीवरून आमच्याकडे मॉब विलिंग होत असते महाराज...

महाराज... कल्याण च्या सुभेदाराची सुन साडि चोळी देऊन सन्मानाने माघारी पाठवणारे तुम्ही.. बलत्कारवाला चौरंगा करून त्यावर घेता जाता थुंकण्याची शिक्षा देणारे तुम्ही.. पण आज तुमच्या स्वराज्यात आया बहिणी सुरक्षित नाहीत महाराज... कोपर्डे प्रकरण, हैद्राबाद प्रकरण आणि आताच झालेल हिंणघाट प्रकरण महिलांच्या असुरक्षिततेची ग्वाही देत आहेत महाराज... हे नराधम सैताना ला ही लाजवतिल असे कृत्य करत आहेत कारण त्यांना लगाम उरलेला नाही महाराज... तुम्हाला सांगतो महाराज... दिल्लीमधील निर्भया बलात्कार प्रकरणातील आरोपिनींना शिक्षा नाही झाली अजुण... आणि आरोपिंच्या वकिलाचा युक्तिवाद ऐकला तर पुढच्या सेकंदाला तुमची समशेर त्या वकिलाची गर्दन छोटेल महाराज: पण आमच रक्त थंड झालय हो: अशी घटना घडली की आम्ही कॅंडल मार्च काढतो, आठवडाभर स्टेटस ठेवतो आणि मग हळूच विसरून जातो... हे सगळ तुम्ही नाही बघु शकणार महाराज म्हणूनच म्हणतोय... तुम्ही नका येऊ परत..

महाराज... तुम्ही कधी आंध्रब्लेच समर्थन केल नाही, त्याउलट अपवित्र समजल्या जाणार्या आमवस्येला तुमच्या जास्त मोहिमा असावच्या... पण त्याच महाराष्ट्रत अंधश्रद्धा निर्मूलनाच काम करणार्या कॉग्रेस दामोळकरांना खुलेआम गोळ्या झाडण्यात

आल्या विचारपरीवर्तन करू पाहणार्या कॉग्रेस पानसरंचा अंत पण तसाच झाला: आणि एवढी मोठी यंत्रणा असुन सुधा त्यांचे मारेकरी अजुण मोकट फिरत आहेत महाराज...

महाराज... तुमचे तानाजी बाजी येसाजी जिवाची बाजी लावून लढले आणि मरणाला मिठी मारेपर्यंत त्यांच्या डोळ्यात फक्त आणि फक्त भगव्या स्वराज्याच स्वप्न होत... मरणाला ही लाज वाटावी असे अनेक पराक्रम तुमच्या मावळ्यांनी केले महाराज पण आज त्याच स्वराज्यात तुमचे मावळे म्हणवणारे खुलेआम आया बहिणीची छेड काढतात... तुमचे आजचे मावळे निर्व्यसनी नाहीत राहिले... जे गडकिल्ले तुमच्या शौर्याची आणि बलिदानाची ग्वाही देतात, ज्यासाठी हजारो मावळ्यांनी रक्त सांडलय त्याच गडकिल्ल्यांवर कार्यकर्ते दारू ढोसलतात महाराज... गाडीच्या नंबरप्लेटवर नियमबाह्य पद्धतीने आकडे टाकतात तुमचे स्टिकर्स लावतात आणि पोलिसांनी गाडी पकडली की तुमचेच दाखले देतात... खरच महाराज तुम्ही लयी हाणल असत अशा औलादींना... महाराज तुमच्या जयंतीचा रुबाव विचारू नका... प्रत्येक गल्लीत डिजे, बॅंड, फटाके, गुलाल आणि नुसता धुराळा.. जल्लोष केलाच पाहिजे कारण सण ए आमचा, जन्मदिवस ए आमच्या लाडक्या धन्याचा... पण महाराज जयंती साजरी करण्यासाठी कार्यकर्ते दादागिरी करतात. तो पाणिपुरिवाला बिचारा दिवसाला २००-३०० कमवतो त्याला पण दमदाटी करून १०१/- चि पावती फाडून घेतात आणि त्याचा अभिमान बाळगतात कार्यकर्ते... तुमच्या जयंतीच्या मिरवणुकीत शिला की जवानी चालते मुन्नि बदनाम पण होते आणि अनेक अश्लील डबल मिनिंग गाणी वाजतात जे तुम्हाला सांगायला पण लाज वाटतेय मला... कार्यकर्ते दारूच्या नशेत झिंगत असतात... मग कोणी काही बोलल की हाणामार्या शिविगाळ तोड फोड हे तर नित्य नियमाने होत असत महाराज... माफ करा महाराज पण आज तुम्ही बघितलेल्या स्वराज्याची हि अवस्था झालिये:!!!

तुम्ही एवढे किल्ले बांधले आणि कुठेही स्वताच नाव नाही टाकल महाराज पण आज तुमच्या किल्ल्यांच्या अनेक दगडांवर प्रेमी युगूल आपली नाव लिहून जातात: तुमच्या गडकिल्ल्यांची अवस्था डबघाडला आलिये महाराज.. आमच्या सरकारने तर तुमच्या गडकिल्ल्यांना रिसॉर्ट बनवण्याची पण शकल लढवून झालिये महाराज...

तुम्ही आज जिथे कुठे असाल तिथेच स्वराज्य आणि सुराज्य निर्माण करा.. कारण आमची लायकी नाहीये असल्या स्वराज्यात राहण्याची.. आमच्याकडे काय बोलतात माहितिये का महाराज?? शिवाजी जन्माला यावा पण शेजारच्या घरात.....!!!!

म्हणून म्हणतो महाराज... तुम्ही नका येऊ परत!!!

Mr. A. M. Jagdeo

Lecturer, Mechanical Department

best OF Fluck मुलांनी....

काही दिवसातच तुमची परिक्षा सुरु होईल, त्यामुळे तुम्ही अभ्यासाला लागला असालंच अशी आशा आहे. ज्यांनी अजुनही पुस्तकावरची धूळ झटकली नसेल त्यांनी ती लवकर झटकावी ही इच्छा व्यक्त करतो. मनात कुठलीही शंका ठेवून अभ्यास करू नका. तुमच्यात चांगला अभ्यास करण्याची क्षमता आहेच, फक्त 'मी हे करू शकतो' हे मनाला सांगा. आताच किती मार्क मिळतील?, कुठले कॉलेज मिळेल? हा विचार करू नका. लक्ष फक्त अभ्यासाकडेच ठेवा. आता IPL ही चालू आहे, अनेक disturbances आहेत ते काही दिवस बाजूला ठेवा. Result काय येईल तो येईल पण प्रयत्न पूर्ण करा, नंतर असे वाटायला नको की मला करता आले असते. कोण जास्त हुशार, कमी हुशार असे काही नसते, प्रत्येकाची क्षमता असते, तेव्हा कुणाशी तुलना करू नका. शक्य झाल्यास group अभ्यास करा, त्याने tension कमी होऊन अभ्यास चांगला होईल. 'आपण यशस्वी होऊ' हा विचारच आपल्याला यशस्वी करतो, आणि तुम्ही यश मिळवाल ही खात्रीही आहे, फक्त 'मागच्या दाराने हे यश मिळवू नका' ते मिळाले तरी टिकणार नाही. तुमचे प्रयत्न पूर्ण करा, त्या प्रयत्नांना साथ द्यायला आम्ही आहोतच हे ही लक्षात असू द्या. तुमच्या मनात 'All is well' असू द्या, तेव्हा ते well च्या अर्थानेच well होईल अशी मेहनत करा. सर्वांना परिक्षेसाठी शुभेच्छा! यशस्वी भव!

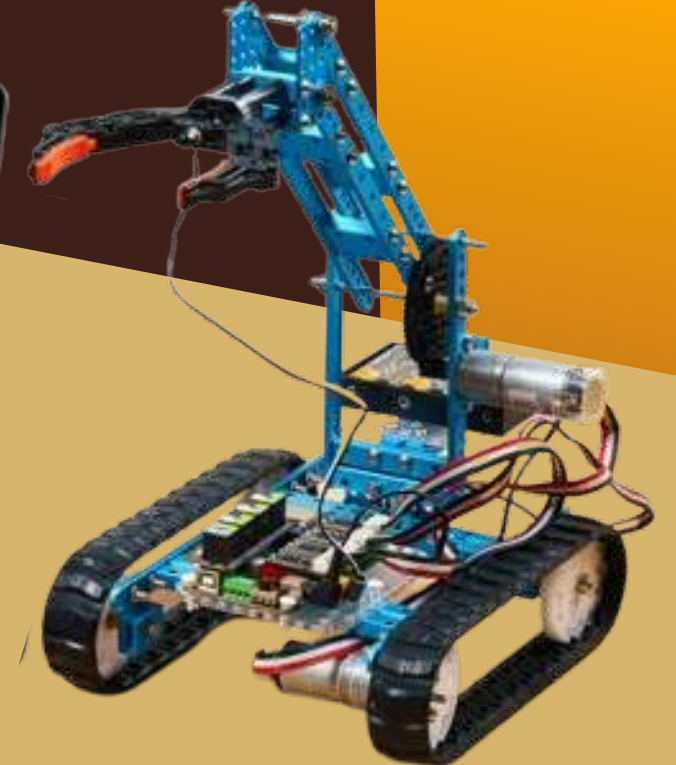
वाच. डी.काळे
व्यारव्याते, यांत्रिकी अभियांत्रिकी विभाग

ENGINEERING MHANJE KAY?

रात्र थोडी सोंगे फार, म्हणजे असते engineering, जो विषय वाटतो अवघड, सर म्हणतात, आहे scoring. lectures आणि practicals, सोडत नाही आमची पाठ, attendance list येईपर्यंत, लागलेली असते वाट.

12 practicals करता करता, वाजतात पुरते आमचे बारा, जेव्हा oral च्या परिक्षेचा दिवस उजाडतो खरा. Theory ची परिक्षा, म्हणजे नुसता छळवाद, तीन तासात पेपर लिहायचा, कुणालाही न घालता साद. result च्या दिवशी नेमका, पप्पांना भेटतो topper, मग आमच्या डोक्यावर फुटते, न केलेल्या अभ्यासाचे खापर. कसे बसे third year ला येतो, सांभाळत हे सगळे बेअरिंग, शिक्षकही हुशर करतात, जेव्हा पास करतो मी engineering.

Mr. Y. D. Kale
Lecturer
Mechanical Department

रतन टाटा

मी कोण आहे यापेक्षा मी कसा आहे.. हे जे म्हणतात तांचीच कहाणी मी थोडक्यात आपणासमोर मांडत आहे. सांघर्ष काय असतो? सांघम काय असतो? ध्येय काय असते? हे सर्ष प्रश्न आपल्यासमोर केव्हा ना केव्हा उभे राहतात, किंवा पररस्थथती केव्हातरी या प्रश्नापयंत आपल्याला येऊन जाते. लहान असताना आईवडील, गुरूजन आपल्यासंस्कार करत असतात. पण आईवडीलांची सोबत काही मुलांना मिळत नाही. अशी मुले मनानी खचली जातात. पण काही मुले आपल्या जीवनाचे ध्येय निवडून कोणताही सांकटांना सामोरे जाण्याची तयारी दाखवून यशस्वी होतातच! असचं एक यशस्वी उदाहरण मी आपल्यासमोर मांडत आहे.

गदीत वाट दिसत नाही. तर त गदीत घुसून ही तशीं'ट कनमाषण करी लागते. योग्य कदशा कनईन तर आयुष्याच्या रेया ओढणे इतके सोपे आहे का? जीर्नाच्या कोणत ना कोणता ल्णार् कोणते कनणषय घ्यायचे हे कनणषय घेणे कठीण असतात, पण ते र्घ्योच लागतात! आकण असे कनणषय घेऊन आपले जीर्न यशस्वी करणा या महान व्यक्तीची मी ओळख आपणास या लेखातून करून देत आहे:

समाजात आपण र्तिता. हा समाज आहे म्हणून आपण आहोत. जीर्न जगत असताना समाजाचे भान र्णून समाजाचे आपण देणे लागतो हे लक्षात घेऊन कमळालेल्या नफ्यातून साठ टक्के रकम समाजासाठी देणा ब या एका दानशूर, देशभक्त व्यक्तीची ओळख मी आपणास करून देताना मला आनांद होत आहे...

२८ कडसेंबर १९३७ रोजी सुरत येथे एक मुलगा पारशी कुटुंबात जन्मास येतो. पण आई डील मुंबईत राहत असल्यामुळे या मुलाचे बालपण मुंबईतच सरत असते. हा मुलगा अर्घा सहाषचा असताना या

मुलाचे आईडील कर्भक होतात. यानांतर या मुलाची जबाबदारी तच्या आजीकडे येते. या मुलाचे चॅस्चिन स्कूल मुंबई येथून प्राथकमक कशक्षण पूणष होते. या मुलाचा आककषटेन्ट व्हायचा स्वप्न, म्हणून या मुलाचे अँडकमशन तची आजी अमेररकन कॉनषल कर्घापीठामध्ये प्रॅश कमळून देते. हा मुलगा स्वतःचे अस्त्व कनमाषण करण्यासाठी आपण आपल्या पायार् उभे राहून कशक्षण पूणष करायचे ठरतो.

एखादा कनणषय घेतला मग कोणताही र्घात असू दे, जो कनणषय मनापासून आपण घेतो तो पूणष होईपयंत कर्का ध्येय साध्य होईपयंत ती उमीद कदाकप थांबू देत नाही, आकण हीच खरी कारणे यश सांपादन करण्याची आहेत. अमेररकेतील कशक्षण कालार्धामध्ये या मुलाचे हॉटेलमध्ये भांडी घासण्यापासून ते कारकुनाच्या नोकरीपयंत सर्ष लहान-मोठी कामे न लाजता केली तो आपले कशक्षण पूणष करत गेला.

या तरूणाने १९५९ मध्ये कॉनषल कर्घापीठातील कशक्षण पूणष केले आकण १९६२ मध्ये या तरूणाने आपल्या कररररची सुर्खत टाटा स्टील कर्भागतून केली. तँळी या तरूणाने ब्यू कॉलरच्या कमषचा ब यासह भन्नीमध्ये सुद्धा काम केले. हे एक कठीण काम होते. पण या तरूणाने कदलेल्या जबाबदा ब या काळजीपूर्षक पूणष करत टाटा समूहाच्या परंपरेनुसार १९७० पयंत टाटा समूहाच्या ब याच कांपनांमध्ये काम केले. या तरूणाची कामाची पद्धत पाहून या तरूणाला समूहाच्या मँनेजमेन्टमध्ये प्रमोट करण्यात आले..

१९७१ साली या तरूणाची कनई राष्ट्रीय रेकडओ इलेक्ट्रॉकनक्स कांपनी (नेल्को) चे प्रभारी सांचालक म्हणून कनई करण्यात आली. कांपनीचे कामकाज योग्य पद्धतीने हाताळत कांपनीच्या नफ्यामध्ये दोन टक्याहून र्श टक्यापयंत कांपनीचा नफ्फा र्ढला. याच काळी देशात आणीबाणी आकथषक मांदीतून ही कांपनी बाहेर पडली नाही. याच काळात समूहास ही कांपनी बांद करी लागली.

हे करत असताना या तरूणाने १९७५ साली हॉईष कर्घापीठातून मँनेजमेन्टची पदी कमळली याच कालार्धामध्ये टाटा समूहाचे तात्कालीन प्रमुख जे. आर. डी. टाटाशी या तरूणाची मुलाकात झाली.

या तरूणाची मेहनत पाहून १९७७ मध्ये तला टाटा कांपनीच्या एम्प्रेस कमलची जबाबदारी देण्यात आली. जी कमल अगोदरच कर्दाळखोरीत कनयाली होती. या तरूणाने या कमलबाबत एक आराखडा कांपनीच्या मँनेजमेन्टसमोर मांडला. पण अनब अकथकारी गर्षला तो मांजूर नव्हता. नांतर ही कांपनी बांद करण्यात आली. या तरूणाचे हे दुसरे अपयश होते. परांतु या सर्ष गोष्ीमुळे या तरूणाला बरेच काही कशकार्यास, अनुभर्यास कमळत गेले.

यश काय असते. तमागे ककती मेहनत घ्यी, इतरांशी कसे र्गो. एखादी गोष्ब साध्य करण्यासाठी ककती सांघर्ष करी, मनार्, बुद्धीर ककती सांघम र्गो हे या तरूणाने चांगलेच आत्मसात केले होते.

सन १९९१ मध्ये या तरूणाला टाटा इंडस्टरीजचे अध्यक्ष बनले गेले. दहा षचा कालार्धी गेल्यानांतर याच तरूणाला १९९१ मध्ये जे. आर. डी टाटांनी टाटा समूहाचे नँ चेरमन म्हणून कनयुक्त केले. कामगारा सोबत राबणारा एक तरूण टाटा समूहाचे अरमन होतो.. हे त तरूणाच्या मेहनतीचा फळच म्हणो लागेल.

मी आता या तरूणाचे ना आपल्याला आनांदाने सांगू इस्त्वो.. यांचे ना ज्जमा.श्री.रतनजी टाटा असु आहे. रतन टाटा जेव्हापासून टाटा समूहाचे चेरमन झाले तेव्हापासून कांपनी प्रगतीच्या कदशेकडे र्चाल करू लागली.

मी आता टाटा कांपनीकर्घी आपणास थोडी माकहती सांगणार आहे. टाटा समूह पकहल्यापासूनच त्यार्साकयर्क प्रसीहन बनर्त होते. पण भारतातली मध्यमर्गीय लोकांची समस्या लक्षात घेत ३० कडसेंबर १९९८ मध्ये इंकडका कार बाजारात आणली. रतन टाटांनी इंकडकाच्या प्रोडक्शनर खूप मेहनत घेतली होती. पण ऑटोमोबाईल अँनेलेकससने गाडीमध्ये बरेच दों

काढले. तमुळे, टाटा इंकडकाची बाजारात कर्ळी कमी होऊ लागली. आकण र्षभरात ही इंकडकाकार फ्फेल गेली टाटा मोटसषला अपयश सहन करून नुकसानही सहन करो लागले.

या सर्षच कारणामुळे 'रतन टाटा' यांनी ही कार कांपनी कर्कण्याचा प्रि फ्फोडष कांपनीसमोर ठेली., पण तँळेचे फ्फोडष कांपनीचे, चेरमन कबल फ्फोडष यांनी रतन टाटा यांना सरळ उत्तर कदले नाहीतर

उलट तांचा अपमान करत ज्जगर तुला कार बनर्ता येत नव्हती तर तुला या व्यर्सायामध्ये पडायला कोणी सांकगतले होते. असु खडे बोल तांना ऐकले. फ्फोडषची पकहली कमटींग मुंबईमध्ये झाली तनांतरची कमटींग अमेररका येथे झाली. कांपनीच्या मँनेजमेन्टमधील अकथका ब यानी तुमची ही कांपनी कर्कत घेऊन आम्ही तुमच्यार उपकार करत आहोत. पण रतन टाटांना हे बोलणे खटकले. तांचा अपमान कतथे झाल्यार् तांनी सौदा रद केला ते तेथून कनयून आले. रतन टाटा यांनी हा सर्ष प्रकार सांघमाने शांततेने घेतला आपल्या सहकायासोबत परत घेऊन पुन्हा इंकडका कारर काम करून, चुका बाजूस काढून आपली सर्ष सांपत्ती टाटा मोटसषमध्ये गुांतली आकण नत्याने टाटा इंकडका तरे बाजारात आणली. टाटा इंकडका तरे बाजारात आपले ना करत यशस्वी होत गेली टाटा मोटसषने पुन्हा आपले ना प्रगती पथार् आणले. रतन टाटा यांच्यामुळे टाटा समूह प्रगतीच्या कदशेने र्चाल करत असताना दुस ब या बाजूला फ्फोडष कांपनीच्या जर्गार आकण लँड रोव्हर बांद पडण्याच्या र्ठेर घेऊन थांबल्या होत.

या पररस्थथतीमध्ये रतन टाटा यांनी फ्फोडष कांपनीच्या जर्गार लँड रोव्हरला कर्कत घेण्याचा कनणषय घेतला. हा सौदा झाल्यानांतर कबलफ्फोडष यांनी स्वतः रतन टाटा यांना जर्गार लँड रोव्हर खरेदी करून

आपण आमच्यार उपकार करत आहात पण रतन टाटा यांनी यार् कोणतीही प्रकतकरुया कदली नाही. कर्का बील फ्फोडष यांना तांचा अपमान होईल असा काहीही बोलले नाही. तांना र्घोळी खूप बोलता आले असते, कबल फ्फोडषने केलेल्या अपमानाचा बदला घेत आला असता, पण तांनी असे केले नाही, तर आपण आपल्या

कामांमध्ये कसे यशस्वी होऊ याचाच तैळी कर्चार केला. सर्षसामानब माणसांचा कर्कास लक्षात घेऊन भारतीयांचे जीर्नमान ढर्णे याची जाणी रतन टाटा यांना पूीपासूनच होती सर्षसामानब माणसांना कर्कत घेता येईल अशी कार बनण्याचे स्वप्न रतन टाटा यांनी पाकहले होते. सन २००८-०९ मध्ये रतन टाटा यांनी सींना कर्कत घेता येईल अशी टाटा नॅनो ही कार बाजारात आणली. नीन टाटा नॅनो बाजारात आल्यार खूप मोठ्या प्रमाणात कारची खरेदी झाली. पण या कारचे स्वि कमळणा या गाडीत रूपांतर झाल्यामुळे टाटा नॅनोचा खप कमी झाला, तानांतर टाटा समूहाने इंटरनेटची प्रकसद्धी ओळखून, ओला कॅब, पेटीएम अशा कांपनांमध्ये गुांतर्णुक केली आकण टाटा समूहाचे नालीककक करत एका उांच थथानार नैऊन ठेर्ले. देशात कदडशे पेक्षा जािकांपन, आठ लाखाहून अकथक कामगार टाटा समूहामध्ये काम करत आहेत. कदनांक २८ कडसेंबर २०१२ रोजी तांच्या ७५ व्या जन्मकदना कनकमत तांनी टाटा समूहाच्या चेअरमन पदार् राजीनामा कदला. रतन टाटा यांची यशस्वी झालेली िटचाल मी आपणासमोर ठेर्ली.

रतन टाटा यांच्या यस्तक जीर्ना बहल काही गोष्टी आपल्यासमोर मांडणार आहे. रतन टाटा यांनी लग्न केलेले नाही. सर्षसाधारण सरळ,साधा जीर्न जगायला तांना आर्डते, मुांबईमध्ये एका साध्या घरात ते राहत आहेत. तांना पुकि िचण्याचा छांद आहे. तसेच ते प्राण्यांमध्येही चाांगले रमतात. सामाकजक भान ठेर्त, जपत टाटा समूह आपल्या नफ्यातील ६६% नफफादान करते, रतन टाटा यांना ब याच पुरस्काराने गौरण्यात आले ज्यामुळे २००० साली भूर्णाने २००८ मध्ये भारतातील दुसरा मोठा पुरस्कार कर्भूर्ण हे पुरस्कार देऊन सन्माकनत करण्यात आले.

रतन टाटा यांचे सामाकजक कायष, कोरोनामध्ये पाचशे करोड रुपये स्वतः माफफर्त टाटा समूहाकडून पांधराशे करोड रक्कम तसेच हजारो व्हॅकटलेटरचे महत्त्वपूणष मदत देशाला केली, तसेच पीपी ककट मास्क आकण ग्लोज आकण टेस्टांग ककट या समूह सामग्रीचीही महत्त्वपूणष मदत केली. कोरोनाच्या दुस ब या लाटेमध्ये ऑस्क्सजनची सुकर्धाही उपलब्ध करून कदली. र्गैंगळ्या राज्यांमध्ये ऑस्क्सजन पुरण्यासाठी टॅकरची ही सोय केली. रतन टाटा हे तरुण कपढीचे नेहमीच आदशष राकहले आहेत. तरुण उद्योजकांना आकथषक मदत करून तांनी उभां केलां आहे. तरुण जर स्वतःच्या पायार उभां राकहले, तर आपल्या देशाचा पाया भक्कम होऊ शकतो, असा कर्चार रतन टाटा नेहमी करत असतात. कारण देशाचे भकथर् तरुणांच्या हातात असते यार् ते लक्ष केंद्रीत करतात. ज्यौळी मुांबईमध्ये २६/११ दहशर्तादी हल्ला ताज हॉटेल तसेच मुांबईमध्ये इतर कठकाणी झाला होता. ताज हॉटेलमध्ये या हल्ल्यात तेथील कमषचा यांचा मूटू झाला. काही कमषचारी जखमी झाले होते. यौळी रतन टाटा यांनी प्रेकाच्या घरी जाऊन पररस्थथती जाणून घेतली लाखो रूपायांची मदत केली. पैशाची तर मदत केलीच पण मयत झालेल्या प्रेक घरातील एका व्यक्तीला ताज हॉटेलमध्ये कामास घेतले. नुसते हॉटेलमधील कामगारांनाच नाही तर पोकलसांना ग्राहकांना ताज हॉटेलच्या आजूबाजूस असणा ब या हातगाड्याल्यांनाही आकथषक मदत केली. यार्चेळी पाककानकडून टाटा समूहाची ऑडषर आली होती. ती तात्काळ र्ह केली तसेच काही पाककानचे कॉन्टॅक्ट टेंडर ही र्ह केले. यार्ून रतन टाटा यांची देश सौ आपणास समजून येते. देशाला प्रगत बनण्यासाठी रतन टाटांची मोठा हातभार लाल्लेला आहे. लहान लहान गोष्टींच देशाला महान बर्नू शकतात असे कर्चार व्यक्त करून आमलात आणणारे महान देशभक्त रतन टाटा यांना माझा सलामः

प्रा. गणेश कुमार राजे
(यंत्र अभियांभत्रकी)

दहय गुरुजी लॉकडाऊन लागणार काय ?

दुपारची वेळ. जेवणाची सुट्टी झालेली. मुलांचे जेवण आटोपलेले. काही बोअरजवळ पाणी पीत उभी. काही इकडे ततकडे पळत होती. इतक्यात एक आजी गेट मधून आत आली. चेहरा घामेजलेला. कपाळावरचा कुंकू ओघळलेला. एका हातात रबुपां, एका हातात फ्रुडक्यात बांधलेली कणसां. शेतातून तशीच आलेली. नातू दुसरीत तशकत होता. पोसांनी गलका केला. 'इज्या तुझी आजी आलीऽऽ'. तसा तवजय रवेळायचां सोडून आजीकडे पळत गेला. आजी त्याला घेऊनच माड्या वगात आली. तो माड्याच वगात होता. कधी शाळेत घालवायला, कधी उशीर झाला तर डबा घेऊन घायची. एकुसता एक मुलगा पण वेसनापायी तबनकामी. सूत कायमचीच माहेरी तनघून गेलेली. नातवाला आतण लेकाला भाकरीचा आधार म्हणजे आजी. आज दुपारीच कशी काय आली असेल मी मनात तवचार करत होतो. तेवढ्यात आजीच म्हणाली

'गुरुजी ते शाळेत कसलां रवेळणां का काय हाय? चार तदवस झालां नातू बूट घे म्हणून मागां लागलाय.'

'हो, हो मुलांच्या स्पधा आहेत आजी.' मी म्हणालो.

'तुमचां बरोबर हाय गुरुजी पण तुम्हाला का ठावां नाय. कसां कसां सांभाळतू घर. चार तदवस झाले रोज पोरणां घरात आल्यावर मला बूट घे म्हणून मागां लागलांय. कशांनां घ्यावा तुम्हीच समजूत घाला जरा. दोन वर्षे झाली करुनानां पार घायला आणलांय. त्यात ह्यो पाऊस. चार बांध तहांडावां तवा घरात भाकरीची गाठ पडतीया. मला का हौस नाय दहय गुरुजी.' एका दमात बोलून ततनां घाम पुसला.

मी म्हणालो, 'तुम्ही घरी जावा मी सांगेन समजूत...'

ती तनघाली. काहीतरी आठवल्या सारखां दरवाजापासून मागे तफरली. ततच्या डोळांत पाणी तयळलां होतां.

'ते तटव्हीवर दाखवत्याती, पेपरात घेतांय म्हणत्याती. दहय गुरुजी लॉकडाऊन लागणार काय?'

ततच्या प्रश्नाचे उत्तर देण्याचां धाडस माड्यात नव्हतां. मी तनरुतत झालो. मनात गलबललो. माड्या कावराबावरा चेहरा बघून तीच पुढां म्हणाली

'गुरुजी आतण लागलांच लॉकडाऊन तर पोराला घरात सांभाळीत बसू का कामाला जाऊ? आतण घरात बसून पोटाला काय घालू इस्तू.'

काळजाला चराकन चटका बसल्यागत झालां...

प्रा. गणेश कुमार राजे
(यंत्र अभियांत्रिकी)

संघर्ष जीवनाचा

आपल्या या जीवनात कीणत्याही गोष्टीचा once more नसतो, आणि संघर्ष करायला मात्र सहसा कीणी तयार नसतो. आरामदायी जीवन जगता यावे याच आशेत प्रत्येकजण असतो, संघर्ष न करता यश कसं मिळेल? याच अपेक्षा मानव करतो. आयुष्याच्या प्रवासात ओलांडून संघर्षाची वाट, दिवस रात्र कष्ट करून फुलवू यशाची पहाट. प्रयत्न करणाऱ्याच्या पोटी नसते विश्रांतीची रात, ध्येय पूर्ण करण्यासाठी पेटत असते दिव्यातली वात. जीवन जगण्याची संधी मिळालीच आहे तर, आशिर्वाद घेऊ भारतभूमीचा करून तिला स्पर्श, कष्ट घेऊयात थोडे आणि जीवन करू उत्कर्ष. देवालाही न चुकणारी गोष्ट म्हणजे संघर्ष, म्हणूनच कष्टाविणा फळ नाही हा घ्यावा आपण आदर्श.

स्वप्नाली गायकवाड
SYIF-A

Poetry

उत्सर्ग

पर थोड़ी उम्मीद तो अभी बाकी है !!
कि ये जीवन मेरा भी संवर जाएगा !!

कभी-कभी तो होगा मेरा भी जीवन में !!
जो याद मेरा सिर्फ सपना कहलाएगा !!

कोई मौका ना मिला काम का !!
और आज फूल भी फूट जाए है !!

तरस गए थे हम किसी एक राह के लिए,
और आज वही राह काटे लिए जा रही है !!

दो कदम साथ चले तो हमसफ़र बन बैठे !!
और आज कोसों दूर साथ चले जा रहे हैं !!

ज्ञान पगडंडी से होकर मंदिर बनती थी !!
और आज ज्ञान का मंदिर ही बिक जा रहा है !!

क्यों मन टूट जाता है छोटी-छोटी बातों पर !!
उसे भी मैं अब मज़बूत बना रहा हूँ !!

इस बचपन भी कितना ख़ूबसूरत था !!
जिसको पाना हर वक़्त फुर्सत था !!

कभी पापा के होने का !!
सौ सौ बार अहसास कराता था !!
और कभी माँ के आँचल का साया था !!
(जिसमें हमारी पूरी दुनिया साया समाया करता था।)

प्रा. गणेश के. राजे.

Echoes of Life

Gained nothing, abided the universe
Weeping through the poetic verse
Owning all the silent cries like a curse—
O! The life it is!

Echoes linger, sound of dreams getting
shattered
Occluding the breaths as nothing else
mattered
Trying to smile when the peace is still
scattered—
O! The life it is!

Winds of time, they never cease,
Carrying burdens which make us freeze
Yet we seek solace and still we crave
peace—
O! The life it is!

Tides of sorrow, ebb and flow,
Through the depths, we rise so slow
To fall back again or to grow?
O! The life it is!

Krushnai Bharat Pawar
(TYIF- B)

मी एक नारी

ज्यावर चालते हि दुनिया सारी,
ती महान शक्ती म्हणजे नारी.
ही धरती, ही पृथ्वी, ही मायभूमी देखिल नारी,
संकटातून बाहेर काढायला भगवान विष्णू सोबत लक्ष्मी देखिल अवतारी.

आधी मुलगी, नंतर ताई, मग बायको, मग आई,
बायचा शेवटचा टप्पा तो म्हणजे माई,
किरदार सांगता सांगता संपूर्ण जाईल शाई,
जन्म आहे बाईचा म्हणजे फक्त रवाई.

मी जन्माला येतानाच बंधनांचा भंडार घेऊन येते,
अवघ्या लहान वयातच भावंडांना सांभाळायची जबाबदारी देखिल घेते,
प्रत्येक जण माझ्यासमोर बनयाला बघतोय हक्कम करणारे नेते,
कधीकाळी मी देखिल त्या जबाबदारीत मुक्त बालपण जगते.

हे करू नको, ते करू नको, इकडे जाऊ नको, तिकडे जाऊ नको,
तसलं घालू नको, असलं बोलू नको, प्रत्येक गोष्टीला नाही नि नाही नको,

कशाला हवी माझ्यावरती एवढी मोठी बंधने,
जगू घा मलाही माझ्या मर्जीनुसार हेच माझे सांगणे.
माझ्यावर होणाऱ्या अत्याचारासाठी लढत आहे हि नारी,
मला हि माझे सुरक्षित आनंदी जीवन जगू घा, काढून टाका हि बंधने सारी
काढून टाका हि बंधने सारी.

- स्वप्नाली गायकवाड

वडिल

श्रीमंत असो वा गरिब

काय लिहू, किती लिहू आणि कसं लिहू वडिलांबद्दल ,
वडिल नसते जीवनात तर घडलीच नसते संघर्ष करण्याची अद्दल,
जबाबदारीच ओझ स्वांधावरती असता नाही,
गरिब बाबांच्या घरी स्वायला काही नसतानाही,
श्रीमंत बाबांच्या घरात सगळं काही असला नाही.,
स्वतः आधी कुटुंबालाच ते सांभाळण्यासाठी समोर पाही .

गरिब असले म्हणून काय झालं,
परिवाराची प्रत्येक इच्छा पुर्ण व्हावी म्हणून झुरतात,
श्रीमंत असले तरी काही कमी पडू नये म्हणून स्वूप पैसे कमवतात,
कुटुंबाची हौस पुर्ण करण्यासाठी बऱ्याचदा फाटकीच वस्त्र परिधान
करतात,
लेकरांना चांगली शिस्त लागावी म्हणून ते बऱ्याचदा कठोर बनतात .

वडिल ते वडिल असतात, श्रीमंत वा गरिब नसतात

स्वप्नाली गायकवाड

SYIF A

प्राजक्त.....

रोज एका पहाटे
पाहिला एक सडा
डुवलेसे फूल आणि डुवलासा दांडा
शुद्ध रंग तयाचा
सांगुनी मज गेला
निमळ हो मज सारखा प्रत्येक दिवसाला.

केशरी दांडा म्हणे मज
स्फूर्तिवान हो,
मुर्ती लहान जरी दिसे,
मजसम कीर्ती महान हो.

सायंकाळी तीच फुले
होती कोमेजलेली,
जणुं त्यांच्या आयुष्याची
दरीच कुणी कापलेली.

म्हणुनच म्हणते मित्रांनो,
घेऊ प्राजक्ताचा वसा,
शुद्ध होऊन, निर्भिड होऊन,
उमटवा कर्तृत्वाचा ठसा.... उमटवा कर्तृत्वाचा ठसा.

-प्रांजल जाधव
(SYEJ)

एक चेहरा

एक चेहरा हैं जो दिन बना देता हैं.....
एक चेहरा हैं जो दिन बना देता हैं,
एक चेहरा हैं जो ख्वाब सजा देता हैं
मुझे खुश बना देता हैं,
वही तो जीने की वजह बना देता हैं!

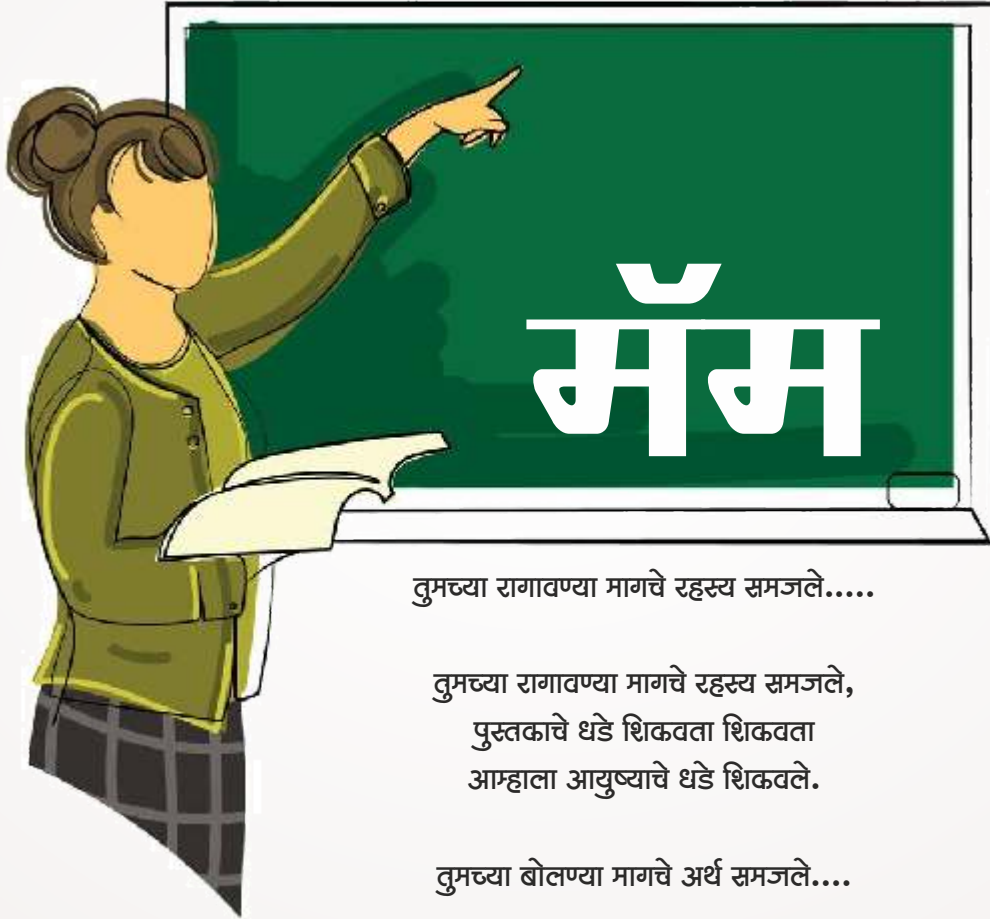
वह कभी रोने देता नहीं हैं,
जाने क्यों खुद ही रो पड़ता हैं,
सबके सामने मुस्कुराता हैं,
लेकिन दिल में दर्द लिए घूमता हैं!

जाने क्या राज हैं इस चेहरे के पीछे!
सबको हंसाता हैं,
और खुद मन ही मन हजारों बातें करता हैं!
क्या बात हैं इसके पीछे?

वो साथ हो तो हर काम आसान हो जाता हैं
वक्त चूँ ही निकल जाता हैं!
ज़िन्दगी में कम हो गया था मजा,
उसने आकर बढ़ा दिया मजा!

कौन जाने क्या हैं इस चेहरे के पीछे का राज!

-प्रांजल जाधव (SYEJ)

तुमच्या रागावण्या मागचे रहस्य समजले.....

तुमच्या रागावण्या मागचे रहस्य समजले,
पुस्तकाचे धडे शिकवता शिकवता
आम्हाला आयुष्याचे धडे शिकवले.

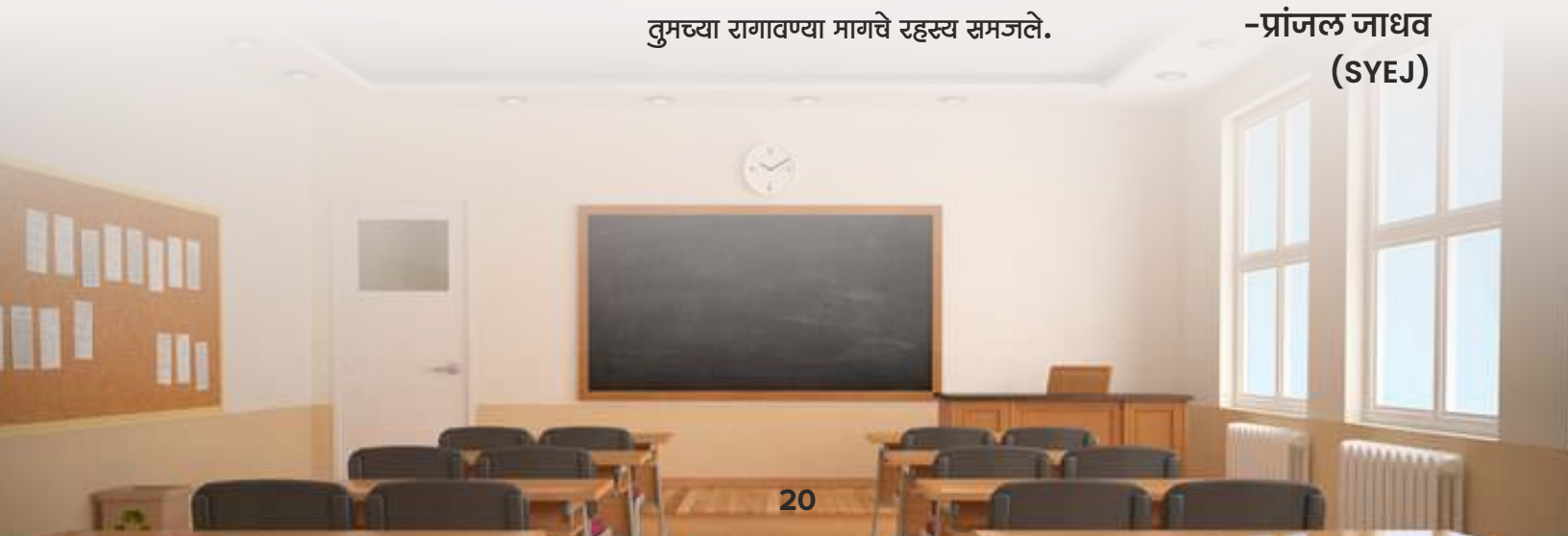
तुमच्या बोलण्या मागचे अर्थ समजले....

शिक्षक गणित सोडवून देतात,
पण तुम्ही तर आयुष्यातले गणित सोपे करून दिले
आधी तर अस वाटत होते आयुष्य खूप सुंदर आहे,
पण तुम्ही आम्हाला सांगितले त्या चंद्राला डाग पण आहे.

तुमच्या चिडण्यामध्ये एक भावना आहे;
तुमच्या हसण्या व चिडण्यामधून आयुष्य कसे
जगायचे हे आम्हाला समजले.

तुमच्या रागावण्या मागचे रहस्य समजले.

-प्रांजल जाधव
(SYEJ)

सुकून

ढुंढना पड़े जिसे वो सुकून नहीं होता ।
ढुंढना पड़े जिसे,
वक्त के बेहते समुंदर में,
या यादों के बड़े बवंडर में,
किसी की नफरत भरी मीठी बातों में,
या मोहोब्बत से भरे तीखे झगड़ों में,
किसी के गम से भरे चेहरे में,
या किसी के सदा मुस्कराने में,
ऊंची चोटी से दिखाई दिए नज़रों में,
या नदियों की मंद मंद धाराओं में,
किताबों से भरे अलमारी में,
या किताबों में लिखे हुए अलफाजों में,
वो सुकून नहीं होता।
वो सुकून नहीं होता।

-Shriyash Wakhare

Lecturer, Physics Department

वह पहली नजर

आपको वह शायरी याद है,
इस नजर ने उस नजर को जिस नजर से था देखा,
वैसे इस नजर ने किसी नजर को उस तरह से ना देखा ।
बिल्कुल कुछ इस तरह ही थी, मेरी वह पहली नजर ।

चलते चलते यु ही देखा उसका चेहरा,
वह पहली नजर..... जिसका असर अभी भी है गहरा,
मिलते ही नजर से नजर मैने लगाना शुरू किया पहरा,
लेकिन कसम से, वह शक्स बड़ा ही था प्यारा ।

गरज रहे थे बादल, निला था आसमान,
लेकिन मै रवो गई थी उसमे देख रही थी उसकी शान,
किसिको तो बोला वह ' जल्दी करो जान ',
आकर होश मै दिल बोला, चल बेटा चल, दे आगे ध्यान ।

स्वप्नाली गायकवाड

SYIF A

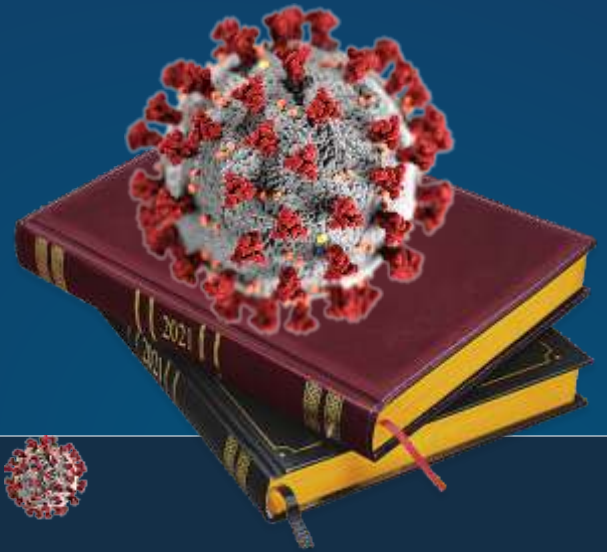
Brother & Sister

Bond of brother & sister is
A bond of affection,
Bond of purity,
Bond for eternity.
Bond of brother & sister is
A powerful bond,
Which saved life,
Of the one who ruled whole world.
A bond which,
Forced the god to come,
A bond which,
Forced king to let go his enemy.
The bond of
Love, Respect, Sharing.
The bond of
Nostalgic moments spend together.
The bond of
Brother & Sister will
Live till the end of humanity,
Till this world cease to existence.

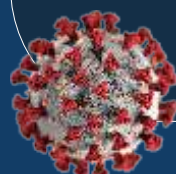
-Om Mankar
FYCO-C

Whispers in the Silence: A COVID Diary

In streets once teeming with life and sound,
Now only whispers echo all around.
Doctors in masks, hands trembling yet brave,
Fighting for lives, some they couldn't save.
Police stood guard, eyes filled with dread,
Fear for their own, and those newly dead.
Citizens locked behind doors, alone,
A world distanced, cold, once brightly shone.
Terror swept like a storm in the night,
Invisible war, no clear end in sight.
The fear of a touch, a breath, a sneeze,
Every soul shackled, brought to its knees.
Emotions ran wild, sorrow and rage,
As time crept slow in its fearful cage.
Yet through the dark, a spark did gleam,
Human values, fragile, yet supreme.
Kindness in masks, and hands held afar,
Human hearts became the brightest star.
In unity, we stood, though apart,
In the fear, in the dark, beat a single heart.
But we did not falter, we did not fall,
Together we answered the global call.
With science, resolve, and hope in our eyes,
We rose, we healed, we survived the cries.
Now the streets hum again, the sun breaks through,
We defeated the storm, born anew.
For though we were tested, through struggle and
strife,
We learned the true meaning of living this life

- Tanaya Patil
SYCO-C

Fall

The empire's rise, a tale of power and might,
A story of conquest, where the strong take flight.
But beneath the surface, a crack begins to show,
A weakness that will eventually lead to its downfall,
don't you know.

The once-mighty walls, now crumbling and worn,
A testament to the transience of earthly thrones.
The people forget, their duty and their right,
As greed and ambition take the stage,
day and night.

The fall of empires, a metaphor for our own,
A reminder of the fragility of our throne.
We build our kingdoms, on shifting sands of time,
And think we're invincible,
but the winds can change.

In the ashes of empires,
we find the seeds of rebirth,
A chance to learn from the past,
and forge a better future anew.
To remember that power is fleeting,
and that true strength lies within,
To rise from the ruins,
with a heart that's open and willing to begin.

-Om Mankar
SYCO C, 182

हा भाऊ आहे ना!

धासर नकोस बघुना, हा भाऊ आहे ना,
तुझ्या सावलीसारखा नेहमीच साथ आहे ना।
तुझं पाऊल पडताच धावून नकोस तू,
तुझ्या बदलात जग जिंकू दे, विश्वास आहे ना:!
तू नकोच घाबर संस्कारांची ढालयायला,
तुझ्यासाठी मी तयार आहे लढायला!
तुझ्या स्वप्नांना नाही देणार अडथळा,
तुझ्या विजयाला हा भाऊ आहे ना:!
तुझ्या नजरेत मी पाहतो तेज,
तू आहेस एक लढवय्या साजेल!
तुझं प्रत्येक पाऊल ठरून ठेवणार,
तुझं प्रत्येक माझ्या आधार आहे ना:!
तू आहेस जिंकल्याची खरी रेख,
तुझ्यासाठी माझं घर आहे टेक।
लढ तू निर्भयपणे, ठिक ठिक आभाळात,
कारण, तुझा भाऊ सदैव आहे ना:!

स्वरूप व्ही होळकर
(SYCO- A)

SELF RESPECT

In the silence of my soul, a whisper speaks,
A voice that echoes
through the chambers of my heart, unique.
A voice that says, "I am worthy, I am strong",
A voice that rises above the noise, and sings its
song.
With every step, I claim my rightful place,
A space where I can stand tall,
without a single face.
I shed the weight of others' opinions,
and expectations too,
And find my own identity, in all its beauty, anew.
I learn to silence the critics, who whisper in my ear,
And instead, I listen to the whispers of my own inner
cheer.
I learn to love myself, just as I am,
and not pretend,
And find my own self-respect, in every moment I
lend.
In this self-respect,
I find my strength, my power, my might,
A sense of peace that's unshakeable,
and shines like a beacon light.
For when I respect myself, I'm free to be me,
And in that freedom, I find my true identity.
-Om Mankar

लातूर

सुरुवात कुठून करावी, ते अजूनही कळत नाहीये माझ्याच घरासाठी मला, आज ववषयच ममळत नाहीये.

शोधून शोधून कसातरी, भेटला थोडासा सूर , पहहल्याच ओळीत सांगतोय भावा, आपलं गाव लातूर...

बोलण्यात ममत्रा आमच्या, एक वेगळीच टाप असते,
फटकळ जरी स्वभाव असला,
तरी मनात पाप नसते.

लोभ, मत्सर, स्वाथथ या शबांना ठेवतो आम्ही थोडसूर ,
परत एका सांगतोय भावा, आपलं गाव लातूर....
मशक्षणाचा नवा पॅटनथ, तो आम्ही सुरु केला
मुंबई-पुण्याने सुद्धा, आता आम्हाला गुरु केला

अरे डांका आमच्या नावाचा पसरतोय बघ सवथूर राहून राहून सांगतोय भावा, आपलं गाव लातूर...
गोलाई ला आमच्या सुं इततहासाची कास आहे, चहूबाजूने आम्हाला भूगोलाची फास आहे ,
सांपन्न जरी शेती असली, तरी आम्ही पाण्यासाठी मजबूर ,
ओरडून ओरडून सांगतोय भावा, आपलं गाव लातूर...

स्वरूप व्ही होळकर
(SYCO)

पिंपरी चिंचवड पॉलिटेक्निक की शान

अकुर्डी में बसी जो मस्तान,
पिंपरी चिंचवड पॉलिटेक्निक की है पहचान।
हर कोने में है ज्ञान की बयार,
यहाँ से निकलते हैं सपनों के सितारे।

इमारतें ऊंची, सपने और भी ऊंचे,
युवाओं के मन में उड़ान के पल सच्चे।
कक्षाओं में दिखते हैं भविष्य के रत्न,
हर छात्र है यहाँ कुछ अनमोल और अनगिनत क्षण।

प्रयोगशालाएं ज्ञान से हैं भरी,
टेक्नोलॉजी में दुनिया को जोड़े यही कड़ी।
अध्यापक जैसे मार्गदर्शक महान,
सीखने से भरा यहाँ की मेहनत की पहचान।

फेस्टिवल में होती है मस्ती की धूम,
लेकिन पढ़ाई में भी न कोई है झूम।
इंजीनियरिंग का सपना यहाँ होता हकीकत,
हर कदम पर मिलती है सफलता की दस्तक।

अकुर्डी की इस धरती से,
निकलते हैं सितारे कई अनगिनत

स्वरूप वही होकर
(SYCO-A)

बागेमध्ये फुलली जशी, रंगीबेरंगी फुले
तशीच बागडतात ही, गोड गोजिरी मुले.

चेह-यावर त्यांच्या दिसे, निरागस तो भाव
जगी कुठे काय चालले, हे न त्यांना ठाव.

गोष्टीमध्ये आई सांगते, असते एक परी
विचार करी बालके, असेल का ती खरी.

वाटे तया मस्ती करावी, मित्रमैत्रिणी सवे
मिळूनी एकत्र आनंदाने, गोड गीत गावे.

बालदिनी गुलाबपुष्प, या बालकांना देवू
ठाव मनीचा त्यांच्या आपण, जाणूनही घेवू.

Om Mankar SYCO C, 182

बालदिन शुभेच्छा..

शिक्षक

प्रत्येकाची पहिली गुरू ही असते त्याची आई
संस्कार रूपी ज्ञान ती बाल्य अवस्थेत देई

वडिलांकडून मिळते धाकातून एक शिस्त
पण तिच आहे जीवनाची खरी भिस्त

मोठे बहिण भाऊही असतात आपले गुरू
त्यांचे पाहूनच होते अक्षर गिरवणे सुरू

शाळेमधील शिक्षक देतात विषयावर ज्ञान
त्यामुळे मिळतो समाजात मान आणि सन्मान

ह्या सर्व गुरूंचे आपल्यावर अनंत उपकार
हेच आहेत आपल्या आयुष्याचे शिल्पकार.

Dear Lord Ganesha

The empire's rise, a tale of power and might,
A story of conquest, where the strong take flight.
But beneath the surface, a crack begins to show,
A weakness that will eventually lead to its
downfall,
don't you know.

The once-mighty walls, now crumbling and worn,
A testament to the transience of earthly thrones.
The people forget, their duty and their right,
As greed and ambition take the stage,
day and night.

The fall of empires, a metaphor for our own,
A reminder of the fragility of our throne.
We build our kingdoms, on shifting sands of time,
And think we're invincible,
but the winds can change.

In the ashes of empires,
we find the seeds of rebirth,
A chance to learn from the past,
and forge a better future anew.
To remember that power is fleeting,
and that true strength lies within,
To rise from the ruins,
with a heart that's open and willing to begin.

-Om Mankar
SYCO C, 182

मतदान

कर्बत्र निवडणुकीचे, बाहत आहेत बावे
मत देण्याचा हक्क, बजावू आषण कावे

नेता निवडण्याची अंधी, येई पाच वर्षांनी
नका गमावू ही ती, कोणत्याही कावणांनी

घटनेने दिला आहे, अधिकावे मतदानाचा
योग्य व्यक्तीक देवून मत, कके आदवे त्याचा

प्रलीभनाला कदापिही, देवू नकाच थावा
मतदान तुम्ही, विचाविपूर्वक करा

Om Mankar SYCO C, 182

TRUTH

The world has lost
It's way. We have lost's
Our way. Broken into pieces
Of existence for the fake respect.

Should it be told
Or kept hidden behind the
Cloaks of
Friendship or self esteem.

Many moon's ago,
The truth turned the
Evilness, into the fragments,
The concealing of truth has
Resurrected it.

Human's had something
To care for,
To fear of,
But as mankind progressed
It broke the manacles of truth.
Truth is the greatest weapon
For man with pure soul,
But the greatest threat
To the one with defiled soul

-Om Mankar

व्यथा YD वाल्यांची

जीवनाच्या वाटेवर वळणं आली,
यशाचे डोंगरे चढता चढता,
अडथळ्यांशी, अंधर्षाशी मैत्री केली,
अपयश पाहून थोडा थबकलो,
चालता चालता थोडा थांबलो,
वेग झुटला, मागे पडलो,
बँक लागले, वर्ष बाया गेलं,
का? कवें काय? या वेगळ्या प्रश्नांना निकेतने
झालो,
मग मीच वेवतःशी प्रश्न करू लागलो,
आपण हवेलीय का?
आपल्याला जमणावे का?
मनातला गोंधळ,
आणि डोळ्यातलं पाणी,
क्षणभवे विचारे कवेता
ऐकू आली वाणी...
आज हवेलाके एक मैदानात,
उद्या वेणांगण दुडू होईल,
पण तेव्हाच, जेव्हा त्याकाठीचे कष्ट
दुझे प्रामाणिक वाहतील.

-स्वरूप होळकर

SYCO-A

Painting

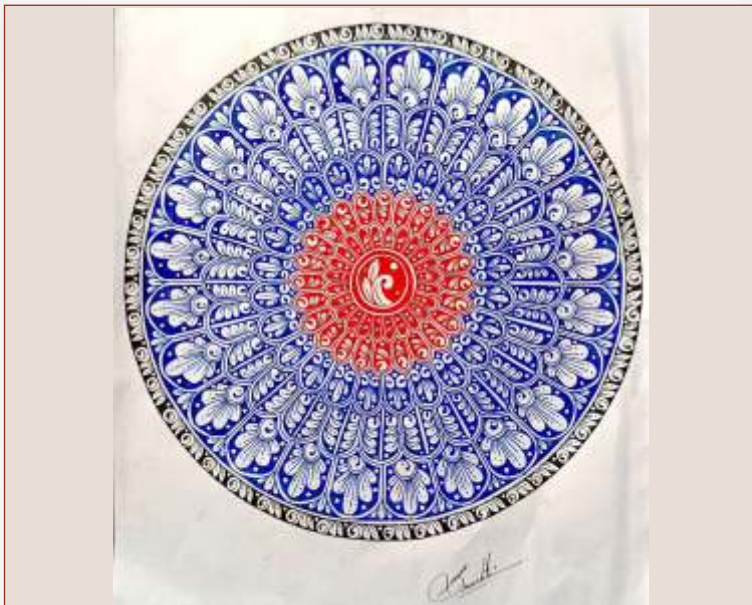
Tanushree Kendle SYCO

Tanushree Kendle SYCO

Tanushree Kendle SYCO

Srushti Nirmel_1_SYIF-A

Photography

Mrs V.S Kharote Chavan

Mrs V.S Kharote Chavan

Mrs V.S Kharote Chavan

sarang salunkhe

utkarsh deshpane

ishan jog

Technical Section

AI Won't Replace Humans But Humans With AI will Replace Humans.

AI won't replace Humans because humans have unique abilities that AI cannot replicate. For instance, the ability to think critically, Solve problems creatively and empathize with others, Humans are also better at understanding and responding to complex Social situations

As AI continues to develop, it is important for humans to learn how to use AI to our advantage. By developing new skills and adapting to the changing workplace, humans can ensure that we remain competitive and relevant in the age of AI

Here are some examples of how humans with AI can replace humans without AI:

A doctor who uses AI to diagnose diseases and develop treatment plans will be more efficient and effective than a doctor who does not use AI.

A lawyer who uses AI to research case law and identify relevant precedents will be more likely to win cases than a lawyer who does not use AI.

A salesperson who uses AI to identify the target leads will be more likely to close deals and a salesperson who doesn't.

In all aspects, humans are still essential to the process. The AI tool provides the human with information and insights, but the human is ultimately responsible for making decisions and taking actions.

The Main 5 reasons why AI can't Replace Humans:-

1) AI lacks emotional intelligence.

- Emotional intelligence is one factor that makes humans Forever relevant in the workplace.

2) AI can only work with Inputted data.

- AI can only function based on the data it receives.

3) Humans make AI work

- There would be no artificial Intelligence without human intelligence. The term itself means design by humans.

4) AI does not have soft skills

- soft skills are a must-have for every worker in every workplace. They include teamwork, critical and creative thinking, and attention to details.

5) AI is meant to complement human ability and intelligence. - Artificial Intelligence applications are becoming more and more popular in the workplace, they will replace many jobs people perform today. However, the Jobs AI takes are limited to repetitive tasks requiring less intense reasoning.

Here are some tips for Human to stay competitive and relevant in the age of AI:

- Develop new skills and knowledge, such as data science, machine learning & artificial intelligence.
- Learn how to use AI tools to Automate Task and Improve your workflow
- Focus on your unique human abilities.
- Become an expert in a specific field or domain.
- Be willing to adapt to change & learn new things.

In summary, the evolution of Artificial Intelligence has transformed the way we live and work, As we ensure AI is a force for good, enhancing human capabilities and contributing to a better Future

for all. Don't think of robots as replacements for humans, think of them as things that will help make us better at tackling many of the problems we face. The Future of work is likely to be a partnership between humans and AI. By working together we can create a more productive, efficient and equitable world.

-Manasi Jagtap

-FYCO-A

37

Bermuda Triangle

The Bermuda triangle is not a set place; it is an area of the Atlantic Ocean between 5,00,000 to 1,50,000 sq.km. in size. There are no official maps that define the boundaries of the Bermuda triangle. The area is roughly triangular in shape, said to be located in Bermuda, Puerto Rico, and Florida. The Bermuda triangle is vaguely defined in the North Atlantic Ocean, where many ships and aircrafts have supposedly disappeared under mysterious circumstances. It is also called the “Devil's Triangle”.

Over centuries, many ships and planes have mysteriously disappeared in this region. The stories around the mystery of the Bermuda triangle began in Christopher Columbus's time when he saw a flame of fire crashing into the sea in the triangle during his first voyage to the new world.

However, the Bermuda triangle came to the forefront in the 20th century when the Navy Cargo ship USS Cyclops, with more than 300 people on board, went missing inside the Bermuda triangle without any traces.

One of the most well-known aircraft missing incidents in the Bermuda triangle is Flight-19, which disappeared over the Bermuda triangle on December 5th, 1945. Flight-19 [Five TBF Avengers] lost with 14 airmen and later the same day, PBM Mariner BuNo 59225 lost with 13 airmen while searching for Flight-19.

Many incidents happen in the Bermuda triangle. Some things are common, such as the compass not working in this area, sudden change in weather, etc..

Scientists give theory about the disappearance of ships and aircrafts in the area of Bermuda triangle.

- The agonic line sometimes passes through the Bermuda triangle, including a period in the 20th century. The agonic line is a place on Earth's surface where true north and magnetic north align, and there is no need to account for magnetic declination on a compass.
- The Bermuda triangle is changed into frequent tropical storms and hurricanes.
- Weather also changes suddenly.
- Methane gas from the ocean floor is also one of the reasons for disappearances.

However, there is no proof about disappearing ships and aircrafts. We have only theories and assumptions.

Until the mystery is unsolved, let's see what future scientists and philosophers unboxes about the Bermuda triangle.

The Digital Divide:

How Technology Shapes the Future Generation

The advent of new technology has undeniably transformed the world we live in. From the way we communicate to the way we consume information, technology has seeped into every aspect of our lives. However, its impact on the younger generation is particularly profound. While technology offers numerous opportunities and benefits, it also presents significant challenges.

The digital age has created a generation of children who are digital natives. They have grown up surrounded by technology, and it has become an integral part of their lives. From smartphones and tablets to gaming consoles and social media platforms, these children have access to a vast array of digital tools. While this can be a positive development, it also raises concerns about the potential negative consequences.

One of the major concerns is the impact of excessive screen time on children's physical and mental health. Studies have shown that prolonged exposure to screens can lead to vision problems, obesity, and sleep disturbances. Additionally, the constant bombardment of information and stimuli can affect children's concentration and attention span.

Another challenge is the potential for cyberbullying and online harassment. The anonymity and accessibility of the internet can make it easier for individuals to engage in harmful behaviour. This can have a devastating impact on children's emotional well-being and self-esteem.

Despite these challenges, technology also offers significant opportunities for the younger generation. It can provide access to education, foster creativity, and connect children with people from all over the world. For example, online learning platforms can offer personalized instruction and flexible learning options. Additionally, social media can be a powerful tool for connecting with others and building

communities.

However, the future of the younger generation will depend on how we address the challenges posed by technology. It is essential to promote digital literacy and teach children how to use technology responsibly. We must also work to create a safe and inclusive online environment.

To ensure that the younger generation can thrive in the digital age, it is imperative to address the challenges head-on. This requires a multifaceted approach that includes:

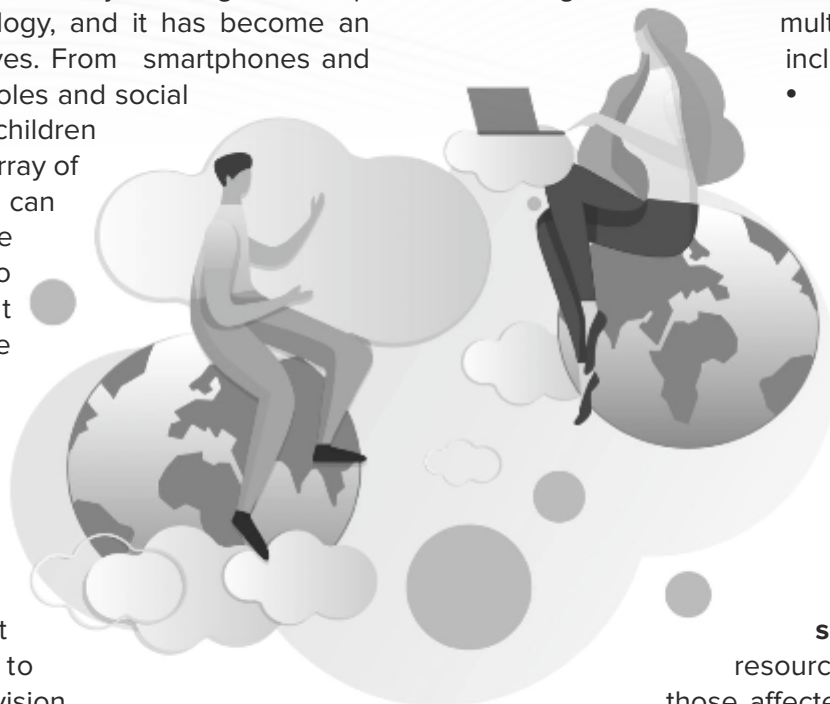
- **Digital literacy education:** Teaching children how to use technology safely and effectively.
- **Parental guidance and supervision:** Monitoring children's online activity and setting appropriate boundaries.
- **Mental health support:** Providing resources and counselling for those affected by cyberbullying or other online harms.

- **Policy interventions:** Implementing regulations to protect children from online exploitation and ensure equitable access to technology.

By taking these steps, we can help to bridge the digital divide, empower the younger generation, and create a more just and equitable future for all.

In conclusion, the influence of new technology on the younger generation is both significant and complex. While it offers numerous opportunities, it also presents significant challenges. It is up to us to ensure that the future generation is equipped with the skills and knowledge to navigate the digital world safely and successfully.

-Janavi Arbole
SYCO-C

Japan:

The Land of Futuristic Technology

Japan, an island nation in East Asia, has long been synonymous with cutting-edge technology and innovative design. From sleek bullet trains to revolutionary robotics, Japan's futuristic landscape is a marvel of human ingenuity. In this article we'll delve into the fascinating world of Japanese technology and explore what makes this country a global leader in innovation.

The technology of Japan is very much advanced rest of the world. No nation closer to Japan in means of advanced technology.

Some of the most notable technologies include:

1. High speed rail: Japan's bullet trains, or "shinkansen" continue to push the boundaries of speed and efficiency, with the latest models reaching speeds of up to 320 km/h.
2. Artificial Intelligence: Japan is investing heavily in AI research, with applications in fields like healthcare, Finance, and transportation.
3. Robotics: Japan is at the Forefront of robotics, with companies like Honda, Softbank, Toyota. are developing advanced humanoid robot for healthcare, manufacturing and entertainment.
4. Virtual reality: Japanese companies like Sony & Nintendo are pioneering VR technology, creating immersive experiences for gaming, education and entertainment.
5. Smart Cities: Japan's cities like Tokyo, Osaka, woven city (A city built by Toyota) are being transformed into futuristic hubs, with integrated technologies for energy efficiency, transportation and public safety.

Some of Japan's most influential technology companies include:

1. Sony: A leader in electronics, gaming and entertainment.
2. Honda: A pioneer in robotics, automotive innovation, and energy solutions.
3. Toshiba: A major player in electronics, energy and infrastructure.
4. Softbank: A telecommunications giant with significant investments in AI and robotics.
5. Nintendo: A legendary gaming company driving innovation in VR and gaming technology.
6. Toyota: A giant in luxury automobile manufacturing and designing technology.
7. Panasonic: It is a leading electronics and electrical appliances giant and also a tough competition for SONY.

8. Mitsubishi Motors: It is an advanced and highly tech equipped automobile manufacturing company which is also a tough competition to other giants like Toyota and Honda.

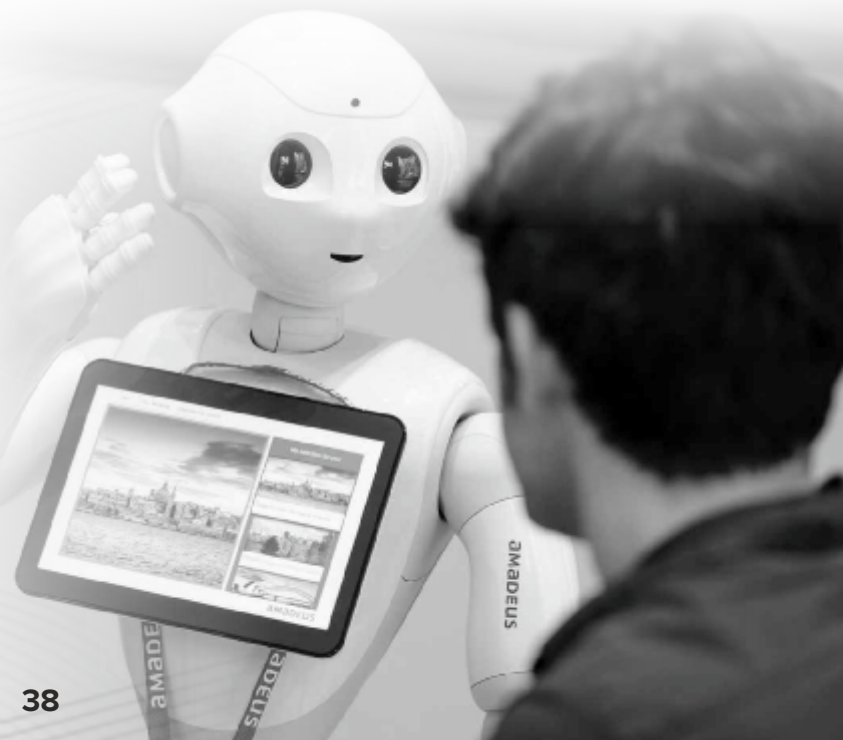
Japan is a country which faces disastrous natural calamities frequently. In every 100 years Japan has to face a very powerful and monstrous earthquake many casualties and destruction of vast infrastructure. To overcome this Japan has advanced technology.

They have made and designed such an infrastructure which can Overcome and face earthquakes and to tsunamis. They have developed applications which can alarm about earthquakes and tsunamis hours before its striking and the casualties can be thus prevented.

Japan is also helping some developing countries like India in means of technology. Japanese technology was used in designing metro in India. Some of the Senior Engineers from Japan contributed in the designing of Delhi, NCR metro and Mumbai Metro.

Thus, in such a way Japan is inspiring rest of the world through its cutting-edge technology which is useful in many ways.

BY
Name: Balraj. B. Jadhav
FYCO(A)
ROLL NO. 51

Machine Learning: Transforming the Future Through Intelligent Systems

Machine Learning (ML) is a rapidly evolving branch of artificial intelligence (AI) that empowers computers to learn from data and improve their performance without being explicitly programmed. It has become a cornerstone of modern technology, driving innovations in industries ranging from healthcare and finance to transportation and entertainment. At its core, machine learning enables systems to identify patterns, make decisions, and predict outcomes based on historical data.

The fundamental idea behind machine learning is to allow computers to automatically learn and adapt when exposed to new information. This is achieved through algorithms that analyze data, recognize patterns, and make informed decisions. Unlike traditional programming, where a human writes detailed instructions for every scenario, machine learning models improve their performance through experience. For example, an email spam filter that uses machine learning can learn to distinguish between spam and non-spam messages by analyzing thousands of examples and refining its criteria over time.

Machine learning is generally categorized into three main types: supervised learning, unsupervised learning, and reinforcement learning. In supervised learning, the model is trained on a labeled dataset, meaning that the input data is paired with the correct output. This method is commonly used for tasks such as image recognition and medical diagnosis. Unsupervised learning, on the other hand, deals with data that has no labels. The algorithm tries to find hidden structures or patterns in the data, making it useful for tasks like customer segmentation or anomaly detection. Reinforcement learning is based on a system of rewards and penalties, where an agent learns to make decisions by interacting with an environment and receiving feedback for its actions. This approach is often used in robotics and game development.

Machine learning has had a profound impact on many

aspects of daily life. In healthcare, ML algorithms are used to diagnose diseases, predict patient outcomes, and personalize treatment plans. In finance, they help detect fraudulent transactions, assess credit risk, and automate trading. In the automotive industry, ML powers self-driving cars by enabling them to interpret sensor data and navigate safely. Even in entertainment, platforms like Netflix and Spotify rely on machine learning to recommend content based on user preferences.

Despite its numerous benefits, machine learning also presents significant challenges. One of the main concerns is the quality and bias of data. If a model is trained on biased or incomplete data, it can produce inaccurate or unfair results.

Moreover, the "black box" nature of some complex ML models makes it difficult to understand how decisions are made, raising issues of transparency and accountability. Additionally, as machine learning systems become more integrated into critical areas of society, concerns about privacy, security, and ethical

use continue to grow.

In conclusion, machine learning is a transformative technology that has the potential to revolutionize the way we live and work. By enabling machines to learn from data and improve over time, it opens up new possibilities for innovation and efficiency. However, it is equally important to address the ethical and technical challenges associated with its use to ensure that machine learning serves humanity in a fair and responsible way.

Mr. Y. B. Thakare
Lecturer
Pimpri Chinchwad Polytechnic
Mechanical Department

The Importance of Mechanical Engineering in the Medical Field

Mechanical engineering plays a vital and often underappreciated role in the advancement of modern medicine. While it is traditionally associated with machines, engines, and manufacturing, mechanical engineering is deeply intertwined with the medical field through the development of medical devices, diagnostic tools, surgical instruments, and even artificial organs. This cross-disciplinary collaboration has significantly improved patient care, enhanced surgical outcomes, and led to groundbreaking innovations in healthcare.

One of the most significant contributions of mechanical engineering to medicine is the design and development of medical devices and equipment. Devices such as MRI machines, ventilators, infusion pumps, and prosthetic limbs all involve mechanical systems designed for reliability, precision, and safety. Mechanical engineers apply principles of mechanics, fluid dynamics, thermodynamics, and materials science to ensure that these devices function effectively and consistently in critical healthcare environments.

Biomechanics, a specialized area of mechanical engineering, focuses on studying the mechanical behavior of the human body. Engineers in this field work closely with medical professionals to analyze how bones, joints, muscles, and tissues move and respond to forces. This understanding is essential in designing orthopedic implants, such as hip and knee replacements, that mimic natural movement and last longer within the human body. Additionally, biomechanics plays a key role in sports medicine and injury prevention by studying the mechanics of movement and physical stress.

Another major area where mechanical engineering intersects with medicine is in robotic surgery and automation. Robotic-assisted surgical systems, such as the da Vinci Surgical System, rely heavily on mechanical engineering for their precision mechanics, control systems, and ergonomics. These systems enable surgeons to perform minimally invasive procedures with high accuracy, resulting in shorter recovery times and reduced risk for patients. Engineers continuously work to enhance these systems, making surgery safer and more accessible.

Mechanical engineers are also critical in the development of prosthetics and rehabilitation devices. Modern prosthetic limbs are engineered to replicate

the movement and function of natural limbs as closely as possible, incorporating sensors, motors, and advanced materials. Mechanical engineers help design these systems to improve mobility, comfort, and adaptability for users. Similarly, in rehabilitation, engineers create assistive devices such as exoskeletons that help patients regain movement after injuries or strokes.

In recent years, mechanical engineers have contributed to medical research and diagnostics through the design of lab-on-a-chip systems and microfluidic devices. These tiny mechanical systems can perform complex laboratory functions at a microscale, enabling faster and cheaper diagnostic testing, such as detecting infections or monitoring glucose levels in diabetic patients.

In conclusion, the importance of mechanical engineering in the medical field cannot be overstated. By merging engineering principles with medical science, mechanical engineers drive innovation that saves lives, enhances treatment, and improves the quality of life for millions of people around the world. As medicine continues to evolve with technological advancement, the collaboration between mechanical engineers and healthcare professionals will remain crucial to solving the challenges of modern healthcare.

Mr. G. K. Raje

Lecturer

Pimpri Chinchwad Polytechnic

Mechanical Department

Industry 5.0: The Human-Centric Industrial Revolution

Industry 5.0 represents the next evolution in industrial development, building upon the foundations of Industry 4.0. While Industry 4.0 focused on automation, interconnectivity, and data-driven technologies such as artificial intelligence (AI), the Internet of Things (IoT), and smart manufacturing, Industry 5.0 brings a new dimension by emphasizing the collaboration between humans and machines. It is a human-centric, sustainable, and resilient approach to manufacturing and innovation.

At its core, Industry 5.0 seeks to integrate human intelligence and creativity with the speed and precision of advanced technologies. Rather than replacing human labor with machines, as was the concern in previous industrial revolutions, Industry 5.0 aims to create synergy between human workers and intelligent systems. This includes the use of collaborative robots or “cobots” that work alongside humans in production environments, enhancing productivity while maintaining safety and adaptability.

A key aspect of Industry 5.0 is personalization and mass customization. Traditional mass production often lacked the flexibility to cater to individual customer needs. Industry 5.0, powered by AI and robotics, allows for customized products to be manufactured efficiently. For example, in the automotive or fashion industries, consumers can now choose specific features or designs, and production lines can adapt accordingly without significant cost increases.

Sustainability is another pillar of Industry 5.0. In the wake of growing concerns about climate change and resource depletion, this new industrial phase encourages environmentally friendly practices. This includes reducing waste, using renewable energy, and designing products for a circular economy. Advanced materials, energy-efficient machinery, and real-time monitoring systems contribute to a greener and more responsible industry.

In addition, resilience and adaptability are vital to Industry 5.0. The COVID-19 pandemic revealed the vulnerabilities in global supply chains and manufacturing systems. Industry 5.0 promotes more agile and flexible production methods, allowing industries to adapt quickly to disruptions. Smart factories that can reconfigure their operations, autonomous logistics systems, and predictive maintenance all help companies respond more

effectively to changing circumstances.

Importantly, human well-being and creativity are central to Industry 5.0. Unlike Industry 4.0, which often emphasized efficiency at the cost of the human element, Industry 5.0 recognizes the unique capabilities of humans—such as problem-solving, innovation, and emotional intelligence—that machines cannot replicate. By placing humans at the center, it also promotes better working conditions, continuous upskilling, and more meaningful employment.

Industry 5.0 is not just a technological shift but a philosophical one. It reflects a broader societal demand for ethical, inclusive, and sustainable industrial practices. Governments, businesses, and academic institutions must work together to foster this transition by investing in education, innovation, and responsible policies.

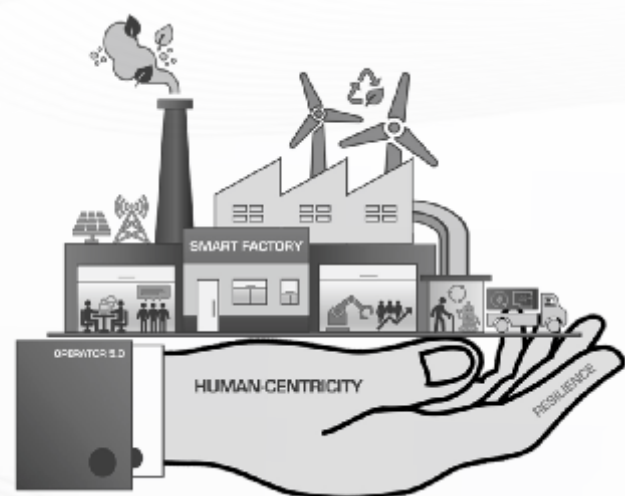
In conclusion, by combining cutting-edge technologies with human strengths, Industry 5.0 is altering the future of production and manufacturing. It prioritizes resilience, sustainability, personalization, and most importantly, the re-humanization of industry. This human-centered strategy could lead to a more equitable and inclusive industrial environment in the future, which would be advantageous to both people and the environment.

Ms. K. R. Raut

Lecturer

Pimpri Chinchwad Polytechnic

Mechanical Department

Python:

A Worship of Today's Technological World

The phrase “Python is a worship of today's world” is not meant in a literal religious sense, but rather as a figurative way to highlight Python's immense popularity and influence in modern technology. Python is a high-level programming language that is extremely popular and widely used across various domains.

It is one of the most sought-after programming languages in the industry, and many people are eager to learn it. The Maharashtra State Board of Technical Education (MSBTE), Mumbai, has commendably introduced Python in the second year of the Information Technology curriculum. This is an appreciable step, as it ensures that the syllabus keeps pace with emerging technologies. Curriculum updates are essential to maintain relevance and to equip students with the skills needed for the future.

When I worked in the industry as a software tester, I found that automation testing was much easier in Python compared to Java or other languages. Nowadays, clients often expect builds (segments of a larger project) to be easy to understand—even for non-technical stakeholders. Python, with its simple and readable syntax, meets this demand effectively.

Interestingly, although Python was created before Java, it gained popularity much later. Java was developed in 1995 by James Gosling at Sun Microsystems, whereas Python was first released in 1991 by Guido van Rossum. During the 1980s, Van Rossum began developing Python as a hobby project over the Christmas holidays. He intended it to be a successor to the ABC language, addressing many of its shortcomings. Python 1.0 was officially released in January 1994, followed by Python 2.0 in October 2000 and Python 3.0 in December 2008. The language has evolved significantly since then.

According to the TIOBE Index, Python is currently the

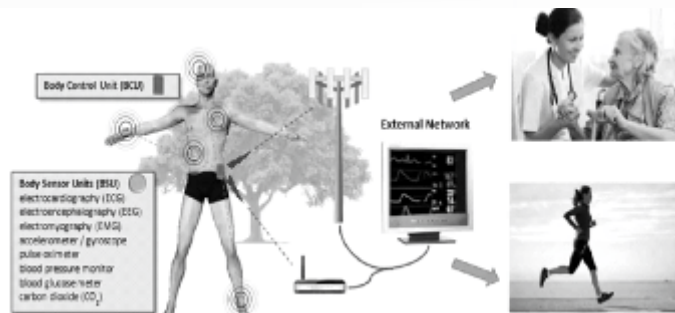
most popular programming language. As of May 2025, it holds the number one position with a rating of 23.85%. The demand for Python remains strong in 2025, especially in fields such as artificial intelligence, data science, and web development. Its flexibility, ease of use, and powerful ecosystem of libraries and tools make it a top choice for both beginners and experienced developers.

In conclusion, Python's growing dominance reflects a broader shift in the tech world toward simplicity, efficiency, and accessibility. The integration of Python into academic curricula is a timely and forward-thinking move that prepares students for real-world technological challenges.

Ms. Monika C. Chiparikar

Wireless Body Area Network (WBAN)

WBAN a specialized wireless network consisting miniature, low-power sensors placed on, in, or around the human body. These sensors monitor physiological parameters such as heart rate, temperature, blood pressure, and brain activity, transmitting data wirelessly to a central device or healthcare provider.

WBAN architecture includes:

- **Sensor Nodes:** Wearable or implantable devices that collect physiological data.
- **Coordinator Node:** A central unit (like a smartphone or dedicated hub) that aggregates data from sensor nodes.
- **Access Points:** Devices that relay data from the coordinator node to external networks or cloud services.

These components communicate using wireless protocols such as Bluetooth, Zigbee, or the IEEE 802.15.6 standard, which is specifically designed for WBANs.

Standard	Frequency
Industrial, Scientific and Medical Bands (ISM)	13.553 to 13.567, 433.05 to 434.79, 902 to 928 MHz
Wireless Medical Telemetry System	608 to 614, 1395 to 1400, 1427 to 1429.5 MHz
Medical Device Radio communications	401 to 406 MHz
Medical Micropower Networks	413 to 419, 426 to 432, 438 to 444, 451 to 458 MHz
Medical Body Area Networks	2360 to 2400 MHz
802.11b Wi-Fi	2.4 GHz
802.15.1 Bluetooth	2.4 GHz
802.15.4 Zigbee	868, 915 MHz, 2.4 GHz

WBANs are primarily used in healthcare for

- 1. Continuous Monitoring:** Real-time tracking of vital signs for chronic disease management.
- 2. Remote Patient Monitoring:** Allowing healthcare providers to monitor patients from a distance, facilitating early detection of health issues.
- 3. Rehabilitation:** Assisting in the recovery process by monitoring patient progress.
- 4. Emergency Response:** Providing critical health data in emergency situations to inform medical decisions.

Challenges for implementing WBANs

1. A number of technical challenges need to be addressed: flexibility, mobility, miniaturization, security, privacy, data storage, signal outage, battery life
2. To help address issues in the physical layer design: on body wave propagation and on body antenna radiation

Mrs.N.V.Hippalgaonkar
 Lecturer in E&TC Department
 Pimpri Chinchwad polytechnic, Nigdi

संघर्ष

इयर ड्रॉप लागणार हे कन्फर्म झाल्यावर मी तार्ईकडे पुण्याला जाऊन बसलो आणि रिझल्ट ची वाट बघत होतो. इयर ड्रॉप कन्फर्म झाला कि पुण्याला एखादा छोटा जॉब करायचा होतो मी वर्षभरासाठी... तेवढ्यात संदीपच्या चा मेसेज आला, "भाऊ रिझल्ट आला चेक कर..." मी थरथरत्या हातानी फोन च नेट मुरू केल आणि उघडली एम एस यु वेबसाईट. साईट उघडली आणि म्हणून रिझल्ट उघडायला वेळ लागत होता... 10 - 15 वेळा ट्राय केल्यावर एकदाचा माझा ओपन रिझल्ट... मला 3 के टी लागलेले होते आणि 3 पेपर 40, 41, 43 असे निघाले होते. म्हणजे मी एकदम थोडक्यात वाचलो होतो. मी खूप खुश झालो, तार्ई झोपलेली होती तिला उठवून सांगितलं आणि आम्ही घरी मम्मी पप्पा ला फोन करून हि बातमी दिली. सर्व खूप खुश झाले कारण मी फायनल इयर ला गेलो होतो. संदीप्या चा मेसेज आला तो ऑल क्लियर झाला होता (एज युज्वल)... चला आता फक्त राहुल्या चा रिझल्ट कळवायचा बाकी होता, पण त्याच्याचा फोन च लागत नव्हता. मी संदीप्या ला पण विचारल तो पण बोलला कि माझा हि कॉन्टॅक्ट नाही झालाय राहुल्या सोबत... शेवटी संध्याकाळी 8 चा फोन आला, मी त्याचा रिझल्ट ऐकण्यासाठी उत्सुक होतो, तो एकदम बारीक आवाजात बोलू लागला... "भाऊ ड्रॉप लागला..." मी शॉक झालो कारण आमच्या तिघात (मी, संदीप्या आणि राहुल्या) मी सगळ्यात ऍक्टरेज होतो अभ्यासात आणि मी पास झालो म्हणजे राहुल्या पास झालाच पाहिजे होता... मी स्वतःला सावरत बोलू लागलो... "जाऊ दे नको रडू, इज्जत गेली कि टी लागलेले आणि कधी जायचंय भुसावळ ला... "सगारे रुम च पण सांगावं लागेल (सगारे आमच्या घर मालक).. " राहुल्या म्हणाला "अबे 4 बॅक आलेत, लागला ड्रॉप..." तो एकदम शांत झाला... मी म्हटलं "भाऊ रिहर्स मध्ये जाईल निटून ट्राय करायचा न..." तो म्हणाला "नाही यार, नाही निटणार... मी आता जातोय मुंबई ला... तिकडेच जॉब शोधतो एखादा वर्षभरासाठी..." मला खूप जास्त वाईट वाटत होत कारण आम्ही फायनल इयर मध्ये काय काय करणार ह्याच खूप प्लॅनिंग करून ठेवत होतो पण आता मी इकडेच कमी झाला होतो... मी म्हटलं "भुसावळ ला येणार कि नाही?" तो म्हणाला "आता डायरेक्ट एक्झाम फॉर्म भरायला च येतो..." नंतर इकडच्या तिकडच्या थोड्या गप्पा झाल्या आणि फोन ठेवला... थोड्या वेळाने संदीप्या ला फोन केला आणि सर्व सांगितलं त्याला पण खूप वाईट वाटलं...

त्यानंतर मी आणि संदीप्या इंजिनियरिंग संपवून आपल्या आपल्या घरी गेलो आणि राहुल्या एक वर्ष मुंबई ला जॉब करून, थर्ड इयर पास होऊन आता फायनल इयर ला होता... पण राहुल्या ने त्या एक वर्षात नेमकं काय काय केलं आणि त्याला कसे अनुभव आलेत हे मला एक वर्षापूर्वी कळालं... ते सर्व ऐकलं आणि साल्या राहुल्याबद्दल रिस्पेक्ट अजून वाढला... राहुल्या एकदम मिडल क्लास फॅमिलीमधून आहे... त्याचे वडील बस ड्राइवर... अहो ड्राइवर म्हणजे एकदम हार्डकोर ड्राइवर... 40 वर्ष झिरो ऍक्सिडेंट सर्विस... आई गृहिणी आणि एकलहान बहिण सी ए... राहुल चे

आई वडील एकदम शांत स्वभावाचे, आणि जेव्हा कळलं कि राहुल ला ड्रॉप लागलाय ते खूप दुःखी झाले, कारण पुढच्या वर्षी त्याचे बाबा रिटायर होणार होते आणि त्यांना पेन्शन हि मिळणार नव्हती म्हणजे घरातली इन्कम सोर्स बंद होणार होता. घरातील सर्वांना काळजी लागून होती कारण आता घरात आधार आता राहुल वरच होता. राहुल ला त्याची घालमेल कळत होती म्हणून पडत्या वेळेत लगेच उपाय शोधला. रिस्पेक्ट त्याला आणि तो लगेच घरच्यांना म्हणाला मी जातो मुंबई ला, तिकडे माझा एक मित्र आहे त्याच्या सोबत राहिल आणि त्याचे माझ्यासाठी जॉब पण बघून ठेवलाय... घरच्यांना वाटलं चला ठीक आहे... आणि हा घरच्यांना निरोप घेऊन आला मुंबई ला... खिशात अवघे 1600 रुपये घेऊन... राहुल्या मुंबई ला आला, खिशात मोजके पैसे... इकडे मुंबई ला न त्याचा कोणी मित्र होता न कोणाला जॉब होता... तो घरच्यांशी खोटं बोलला होता. पण त्याच्याकडे दुसरा पर्याय नव्हता कारण जर तो घरी बसून राहिला असता तर सर्वांनाच त्रास झाला असता. चला राहुल्या मुंबई ला आला आता खरं पण आता पुढे काय? राहायचं कुठे? जॉब कुठे शोधायचा? खायचं काय? खिशातले पैसे जॉब न मिळेपर्यंत सपले तर पुढे काय? असे अनेक प्रश्न त्याच्यासमोर आ वासून उभे होते... पण ह्या परिस्थिती मध्ये कच खाणारा नव्हता राहुल्या... वर्ष सुरून सवंगाम ने निघालेला राहुल्या दुसऱ्या दिवशी सी एस टी ला उतरला... सगळ्यात पहिले त्याच्याजवळची बॅग लॉकर रुम मध्ये ठेवली. चला आता बॅग ची टेन्शन गेल म्हणजे आता जॉब शोधायला मोकळा... राहुल्या वेड्यासारखा इकडून तिकडे फिरू लागला पण इंजिनियरिंग पूर्ण नसल्यामुळे हाती निराशा येत होती... रात्री परत सी एस टी वर आला, आता झोपायचं कुठे? हातात जॉब नाही, पूर्ण नवीन शहर, कोणी ओळखीचं नाही, राहायचा जागा नाही, किती किल्ली अडचणी होत्या पण आता पर्याय नव्हता... जे समोर होतं ते स्वीकारण्यापलीकडे काहीच करू शकत नव्हता राहुल्या... रात्री जेवणामध्ये 2 वडा पाव, खाल्ले... खूप भूक होती पण खिशाला परतडणार नव्हतं... घरच्यांना फोन करून सांगितल माझी सोय झालीय झोपलोय तुम्ही चिंता नका... एकाच वेळी हा पडद्या मागचा आधारस्तंभ झुंजत होता. रात्री मोबाइल वेळेत चार्ज लावलाच पाहिजे होता. त्याच्या रात्री झोप झाली नाही हे वेगळं सांगायची गरज नाही कारण तिकडे रात्रभर प्रवाशांची वर्दळ सुरुच असते आणि त्यात प्लॅटफॉर्म वर झोपण्याची ह्या वयात पहिल्यांदा आलेला होता. दुसऱ्या दिवशी सकाळ झाली आणि पडद्या फ्रेश होऊन निघाला पुन्हा काम शोधायला. दुसरा दिवस पण हाती यश नाही आलं, राहुल्या तसाच निराश होऊन पुन्हा आपल्या सी एस टी वर येऊन बसला... हे 3-4 दिवस असंच सुरू होतं, खिशातले पैसे हळू हळू संपत होते... जॉब अजून भेटला नव्हता... आता तो डिप्रेशन मध्ये गेला होता... पण पाचव्या दिवशी त्याला लोकल मध्ये प्रवास करत असताना एक माणूस भेटला... आणि बोलता बोलता राहुल्या ने त्याला आपली परिस्थिती सांगितली... तो माणूस म्हणाला अरे माझी एक खोली आहे, तू बघ चालतंय का तिकडे शिफ्ट सध्यात काही भाडं वगैरे नको देऊ, जॉब लागला कि मग बघू... आणि मी तुझ्या जॉब च पण बघतो, तुझा बायो डेटा ठेव इथे... आणि तो माणूस राहुल

ला त्याच्या नंबर आणि ऍड्रेस देऊन निघून गेला... राहुल आता खूप खुश होता कारण आता ऍटलिस्ट राहायची व्यवस्था झालेली होती... राहुल्या... राहुल पटकन सी एस टी ला आला लॉकर रुम मधून बॅग घेतली आणि तो ऍड्रेस शोधत निघाला... तिथे पोहोचल्यानंतर त्या माणसाला भेटला, आणि त्याने राहुल ला आपल्या घरी नेलं... घर कस का असेना, दोन छोट्या छोट्या खोल्या होत्या समोरच्या रुम मध्ये राहुल ला राहायचं होत... अतिशय दुरावस्था होती तिथे, सोफा पूर्ण फाटलेला, खूप कचरा इकडे तिकडे, कसलातरी कुबट वास... अशी सगळी दळभट्टी परिस्थिती होती पण आता 4 दिवस सी एस टी वर झोपलेल्या माणसासाठी ती जागा चांगल्याच होती... रात्र झाली, राहुल्या त्या तुटक्या सोफ्यावर झोपला... 4 दिवसानंतर त्याला थोडी शांत झोप लागली होती, अचानक कसलातरी आवाज आला तशी त्याची झोपमोड झाली... पण त्याला वाटलं असेल काहीतरी म्हणून इग्नोर करून तो पुन्हा झोपी गेला... पुन्हा थोड्या वेळाने जास्त आवाज यायला लागला... आता तो उठला आणि लाईट सुरू केला आणि समोरच दृश्य बघून त्याची हालत खराब झाली... मोठे मोठे उंदीर घभर फिरत होते अगदी आपलं घर असल्यासारखे... समोर दिसले ते कुरतडत होते, राहुल्या ने आपली बॅग जवळ ओढली आणि रात्रभर जागून कशी बशी ती रात्र तिथे काढली... त्याला आता सुचे ना कि करावं तरी काय? कारण सी एस टी वर सर्व उंदरांवर असायची आणि भीती पण असायची त्याला मानेल इथे टॅटलस्ट डॉग चाव्वर होत त्यामुळे थोडे दिवस इथे काढावेच लागतील ह्या हिशोबाने राहुलने मनाची तयारी केली... राहुल्या इंजिनिअरिंग पूर्ण नसल्यामुळे हाती निराशा येत होती. एक दिवस राहुल्या संध्याकाळी त्याच खरडं मध्ये आला आणि त्याचे डोके खराब झालं कारण उंदरांनी त्याचे सर्व इंजिनिअरिंग चे पुस्तकं खाल्ले होते... ते फक्त इंजिनिअरिंग चे पुस्तकं नव्हते, त्याच्यात काही इम्पोर्टंट त्याने सी एस टी वर रात्री काढलेले होते... राहुल्या ते कुरतडलेले इंजिनिअरिंग हातात घेऊन गप्प बसला होता. हसावं कि रडावं त्याला काहीच समजत नव्हतं... नाही म्हटलं तरी त्या खरडं मध्ये त्याने तब्बल 25 दिवस काढले होते... पण आता त्याचे पेशन्स संपले होते, त्याने तडक समान आवरलं आणि पुन्हा आला सी एस टी वर... आणि पुन्हा तोच दिनक्रम सुरू झाला... सकाळी उठायचं, फ्रेश व्हायचं, काम शोधायचा बाहेर पडायचं आणि रात्री तिथेच येऊन झोपायचं... एक प्रसंग आठवला सांगावा वाटतो... आता राहुल्या ला सी एस टी वर झोप येवू लागली होती... एका रात्री बाजूच्यावर जागा नव्हती म्हणून राहुल्या वेळेतच टाकून खाली झोपला... रात्री अचानक त्याला जाग आली, तर तो पूर्ण ओला झालेला होता, त्याला समजे ना कि नेमकं काय झालंय... तो उठला आणि इकडे तिकडे बघू लागला. त्याच्या पाठीमागे एक 15-16 वर्षांचा मुलगा झोपलेला होता त्याने झोपेत मुत केली आणि त्यामुळे तो पूर्ण ओला झाला होता... हा किस्सा ऐकताना मला समजल त्याला काय काय रियाक्ट झाल असेल... अजून काय काय बघायचे बाकी माहित नाही...

दिवसांमागून दिवस जात होते, काम मिळत नव्हतं... आणि झालं एक दिवस आला ज्या दिवशी ख्रिशातले पैसे अल्मोस्ट संपले... फक्त मुंबई ते वर्धा जनरल तिकीटचे पैसे ख्रिशात उरले होते... आता काय करायचं?? परत गेलो तर घरच्यांना काय उत्तर देणार? राहुल

सुन्न झाला, खूप विचार केला आणि निर्णय घेतला... उरलेल्या पैशांमध्ये अजून एक दिवस राहता येईल, आणि तरी नाही झालं काही तर विदाऊट तिकीट वर्धा... ठरलं... पण म्हणतात न "किस्मत हमेशा बहादुरांचा साथ देती है..." तसंच झालं, दुसऱ्या दिवशी राहुलला एका कंपनी मध्ये सेल्स चं काम मिळालं... चला आता गाडी येईल हळू हळू रुळावर असं राहुलच्या मनात ठरवून टाकलं... पण अजून ही राहण्याचा प्रश्न सुटलेला नव्हता कारण एखादी जागा भाड्याने घ्यावी एवढे पैसे नव्हते आलेले... मग सी एस टी वर राहून चं जांब करायचा असा निर्णय झाला...

आता जांब लागला जरी होता तरी सैलरी फक्त 8 हजार होती आणि काम म्हणजे घरोघरी जाऊन सिमकार्ड विकणे... त्या जांब मध्ये राहुलला अनेक बरे वाईट अनुभव आले. कोणी लोक शिव्या घायचे, पाणी सुद्धा विचारायचे नाही, आणि काही लोक डायरेक्ट जेवायला बोलवायचे... परिस्थिती वाईट होती पण आता ऍटलिस्ट थोडा इम्पूव झालेला होता. त्याला ऑफिस ला वेळेवर पोहोचणं शक्य होत नव्हतं कारण सकाळीच्या वेळेस सर्व बाथरूम आणि टॉयलेट बिझी असायचे स्टेशन वर... तरी पडद्या लढत होता... ह्या परिस्थितीत मध्ये त्याला त्याच्या ऑफिस मधली एक मुलगी, "सोनल" रोज जेवणाचा डबा घेऊन यायची, तेवढच राहुलच्या घरचा जेवण खायला मिळायचं... काही गोष्टी चांगल्या सुरू होत्या तर काही गोष्टी अजून च बिकट चालल्या होत्या... त्याला रोज ऑफिस ला पोहोचायला 15-20 मिनिटे उशीर व्हायचा... त्याच्या टीम लीड ला हि गोष्ट खटकायची पण नवीन दिव

असल्यामुळे काही बोलू शकत नव्हता... 10-15 स असंच सुरू होत आणि एक दिवस टीम लीड च डोकं सटकलं.. राहुल्या नेहमीप्रमाणे लेट झाला होता आणि टीममेट्स सोबत हसत बोलत सुटला होता, तितक्यात त्याचा टीम लीड आला आणि सर्वासमोर त्याला म्हणाला... "राहुल, अगर तुम्हारा कोई एक्सक्यूपन है, 1 बजे तो तुम कितने बजे पोहोचोगे एक्झाम हॉल में???" राहुल थोडा चमकला आणि उत्तर दिल, "सर 1 बजे..." तो टीम लीड म्हणाला "अगर 1:30 बजे पोहोचोगे, तो क्या होगा???" राहुल म्हणाला "नुकसान होगा सर, एक्झाम पूरा नाही लिख पाऊंगा..." टीम लीड म्हणाला "इस इतना हि बोलना था मुझे... गुड डे..." आणि तो निघून गेला... कोणाला काहीच कळलं नाही नेमकं ह्यांच्यात काय संभाषण झालं... राहुल्या ला कळलं हा काय बोलून गेला, तो धावत गेला टीम लीड च्या मागे आणि त्याची सर्व परिस्थिती सांगितली त्याला... त्याला खूप गिल्टी फिल झालं... तो राहुल ला साँटी बोलला आणि त्याला

हात धरून हळूच मध्ये आला जिथे सर्व टीममेदस अजून प्रश्नार्थक नजरेने एकमेकांकडे बघत होते... टीम लीड ने राहुलकडे बघितलं आणि बोलायला सुरुवात केली... "गार्डन ये राहुल है... आप 17 लोग हो, मुझे कुछ एक्सक्यूजेस नाही चाहिये... मुझे अगले 4-5 दिन में इसके रेव्हेन्यू का इश्यू क्लियर चाहिये..." आणि तो निघून गेला... सगळे एकमेकांकडे आ वासून बघू लागले कारण अजून पण काही जणांना नेमकं मागच्या 15-20 मिनिटात ऑफिस मध्ये काय झालं हे समजत नव्हतं... असो पण त्या प्रसंगामुळे राहुल ची दुसऱ्या दिवशी राहण्याची व्यवस्था झाली आणि ठीक ठाक झाली... आता जॉब हि होता आणि डोक्यावर छप्पर हि आलेलं होत... राहुल्या आता बऱ्यापैकी स्टेबल होता... मुळात त्याच कम्युनिकेशन स्किल सुरेख आहे आणि त्याचा स्वभाव पण खूप मनमिळाऊ आहे त्यामुळे त्याला त्या ऑफिस मध्ये सर्वजण मित्र झाले... तीन चार महिने गेले सर्व व्यवस्थित सुरु होत आणि इंजिनीअरिंग च्या एक्झाम ची तारीख आली... राहुल्या ला 15-20 दिवस सुटी पाहिजे होती पण टीम लीड ने नाही दिली म्हणून त्याने जॉब सोडला कारण इंजिनीअरिंग हि त्याची फर्स्ट प्रायोरिटी होती... राहुल्या भुसावळ ला आला आणि आमच्यासोबत एक्झाम ची तयारी करू लागला झाल्याने जाणवू पण दिल नाही कि एवढ्या बिकट परिस्थिती मध्ये त्याने मागचे काही दिवस काढलेले होते... एक्झाम संपली आणि राहुल्या परत गायब झाला... परत मुंबई... आता त्याला पहिलेसारखा त्रास नाही झाला कारण एक म्हणजे त्याची राहण्याची सोय होती आणि दोन म्हणजे त्याला एका कामाचा अनुभव होता म्हणून लगेच दुसरा जॉब मिळाला... दुसरा जॉब म्हणजे आरबी वाहिनी ज्या कंपनीमध्ये होत्या त्याच कंपनीमध्ये... तिकडे त्याला डॅंग्यू झाला आणि लव्ह स्टोरी सुरु झाली...

आता इंजिनीअरिंग च्या फायनल इयर ला आला होता राहुल्या, पण आता जॉब सोडणं पॉसिबल नव्हतं कारण त्याला सिक्स सिग्मा चा कोर्स करायचा होता ज्याची फी 45000 होती... त्यामुळे कॉलेज ला कमी अटेंडन्स चा फाईन भरून राहुल्या जॉब करतच राहिला... फायनल सेमिस्टर ला भाऊ ला टोटल 11 पेपर काढायचे होते... आता मुंबई चा जॉब सोडण्यावाचून पर्याय नव्हता कारण आता 11 पेपर काढायचे म्हणजे भरपूर घासावी लागणार होती आणि महत्वाचं म्हणजे आता भाऊंची लव्ह स्टोरी सुरु झालेली होती त्यामुळे आता आई बाबा सोबतच आरंभी वाहिनी आणि होणाऱ्या सासू सासऱ्यांचं पण टेन्शन होतं... कारण पुन्हा फेल झाला असता तर काय इज्जत राहिली असती सगळ्यांच्या नजरेत... पड्या लढला आणि असा जोरदार लढला कि 11 च्या 11 पेपर एका टोल्यात काढले... भाऊ जिंकला पुन्हा... त्यानंतर राहुलसोबत कॉन्टॅक्ट फार कमी झाला होता आणि झाल तर फेसबुक वर थोडं बोलणं व्हायचं ते पण 2-3 महिन्यातून एकदा... बोलता बोलता राहुल्या चं इंजिनीअरिंग संपलं आणि तो पुण्याला आला, कारण आता त्याला कोअर मेकॅनिकल जॉब हवा होता...

पुण्याला आल्यानंतर तीच बॉब, राहायचं कुठे? खायचं काय? आणि तिकडे आमच्या बॅच चे बरेच मूळ पुणे... राहणाऱ्यांचा एका मुलासोबत कॉन्टॅक्ट झाला आणि तिकडे राहण्याची व्यवस्था झाली... तो पोरगा जॉब ला होता पण राहुल्या अजून जॉब शोधत होता... राहुल्या चा दिनक्रम तोच, सकाळी उठणे बाहेर पडणे जॉब शोधणे आणि रात्री रुमवर येऊन पडणे... एक दिवस राहुल्या झोपलेला असतानाच त्याच्या रुम मेट ने त्याला उठवले आणि म्हणाला... "राहुल, मै जा रहा हू... दरवाजा बंद कर ले अंदर से..." राहुल्या झोपेतच हो म्हणाला आणि पुन्हा झोपी गेला... एक दीड तासाने जाग आली आणि बघतो तर काय, त्याचा फोन गायब होता... त्याने मुंबई ला जॉब करून थोडे पैसे जमा करून ब्लॅकबेरी चा फोन घेतला होता जो आता

चोरीला गेला होता... गेला होता... राहुल्या ने खूप शोधला पण फोन गेला कि सापडत असतो कधी... झालं एकत्र जॉब नाही आणि त्यात फोन गायब... प्रॉब्लेम्स संपायचे नाव घेत नव्हते... एक दिवस बस स्टॉप वर बसलेला असताना राहुल्या बसमध्ये आमच्या वर्गातला कुंदन नावाचा पोरगा दिसला, राहुलने त्याला आवाज दिला... कुंदन विंडो सीटवर आणि राहुल्या खाली असं संभाषण सुरु झालं... हाय हॅलो झालं आणि राहुल्या म्हणे "भाई कोई जॉब है क्या???" कुंदन म्हणाला "क्वालिटी में करेगा क्या...?" राहुल म्हणाला "कर लुंगा भाई..." कुंदन ने मोबाईल काढला आणि नंबर घायला लागला तेवढ्यात बस निघाली... राहुल अक्षरशः बस च्या शोधत धावत जाऊन तो नंबर लिहून घेतला... म्हणतात ना "बुडत्याला काडीचा आधार..." तसा राहुल्या त्या नंबर चा आधार वाटू लागला...

दुसऱ्या दिवशी राहुलने त्या नंबर वर फोन केला आणि इंटरव्यू फिक्स झाला... राहुल्या इंटरव्यू ला गेला आणि सिलेक्ट झाला... कंपनी च नाव होत टि इ कनेक्टिव्हिटी, त्या कंपनीमध्ये राहुल्याला क्वालिटी डिपार्टमेंट ला जॉब मिळाला आणि भाईची लाईफ चेंज व्हायला सुरुवात झाली... इथून राहुल्या ची खरी प्रोग्रेस सुरु झाली, त्या कंपनी चे क्वालिटी स्टॅण्डर्ड्स खूप चांगले होते म्हणून राहुल्या चे कॉन्सेप्ट्स पूर्ण क्लियर झाले... राहुल्या आता जॉबमध्ये रुळला होता आणि इकडे हॉस्पिटल वाली लव्ह स्टोरी जोरात सुरु होती... जॉब मध्ये स्टेबल झाल्यावर राहुल्या ने आणि आरंभी वाहिनी ने लग्नाचा निर्णय घेतला... वाहिनीच्या घरी माहित होत सर्व पण राहुल च्या घरून विरोध होईल असं वाटत होत... पण झालं उलटंच, राहुल्या ची बहीण सोनी ने घरी खंबीर पणे राहुल आरंभी ची लव्ह स्टोरी घरच्यांकडून एंप्रूव्ह करून घेतली... ती एक सी ए आहे म्हणून कदाचित तिने एकदम प्रॉफीट लॉस चा भाषे समजनावून सांगितलं असावं असं मला वाटतं, असो ते महत्वाचं नाही कारण राहुल्या च्या घरचे तयार झाले होते... आता आरंभी वाहिनी च्या घरच्यांना सर्व माहित होतं तरी सर्व शहाण्णिशा करून तिचं मत महत्वाचं होतं... म्हणून आरंभी वाहिनी ची आई रोज संध्याकाळी राहुल्या ला फोन करून त्याचा इंटरव्यू घ्यायची, पण राहुल्या ने ऑलरेडी इतके इंटरव्यू दिले होते त्यामुळे त्याला आता हा इंटरव्यू जास्त जड जात नव्हता... झालं एक दिवस वाहिनीच्या आई ला कॉन्फिडन्स आला आणि दोघांच्या लग्नाला हिरवा कंदील मिळाला... 2014 साली राहुल्याचं आणि आरंभी वाहिनी चं लग्न धूम धडाक्यात पार पडलं...

राहुल्या ने आता पहिली कंपनी सोडून दुसऱ्या कंपनीमध्ये स्विच केला... पॅकेज भारी चं होतं आता त्याच... वाहिनी पण इंडसट्रि बॅकेत होत्या... आता गाडी, मुसळात सुटली होती... घेतलेल्या परिश्रमांना यश आलेलं होतं... पण आता वेळ होती लाईफ किंग साईज जगण्याची... आता राहुल्या आणि आरंभी वाहिनी आपलं आयुष्य किंग साईज जगत होते... वाघोली ला दोघांनी 2 बी एच के चा फ्लॅट रेंट वर घेतला होता, राहुलचे आई बाबा आले तर त्यांना अडचण नको म्हणून मुद्दाम 2 बी एच के चा फ्लॅट घेतलेला होता. राहुल्या ने मग बाईक घेतली रॉयल एनफिल्ड थंडर बर्ड... हे सर्व सुरु असतानाच अजून एक किस्सा झाला... राहुल्या सोबत फेसबुकवर गप्पा मारत होतो, तितक्यात राहुल्या बोलला "भाऊ स्विफ्ट डिझायर बुक केली बाबांसाठी..." मी हॅंग झालो... म्हंटल "काय...?" तो म्हणाला "अरे बाबा नि आयुष्यभर महामंडळाची च गाडी चालवली आता आहे परिस्थिती तर घेऊ कार..." मी म्हंटल "भाऊ एक नंबर, बाबा खूप जास्त खुश होणार आहेत..." तो म्हणाला "हो न भाऊ दिवाळीला सरप्राईज देणार आहे..." मी म्हंटल "क्या बात, ऑल द बेस्ट..." पड्या दिवाळी ला नवी कोरी स्विफ्ट डिझायर

गिफ्ट केली त्याच्या बाबा ला. खरंच किती खूप झाले असतील त्याचे आई बाबा. मी म्हंटल आता हा पोरगा ऐकत नसतो... ह्याच्या मनात जे येईल ते तो करणार म्हणजे करणार.... कारण त्याला आज प्रत्येक गोष्टीची किंमत माहित आहे....

आज त्याच्या लाईफ स्टायल वर त्याचे काही कलिंग्स बोलतात कि काय गरज आहे एवढा 2 बी एच के घेण्याची आणि एवढं भाडं भरण्याची, 1 बी एच के वर पण भागत कि... आज राहुल्या 2 बी एच के मध्ये राहतोय पण प्लॅटफॉर्म वर झोपण्याचे काय कष्ट आहेत हे त्याला माहित आहे.... ते बोलतात महागडे घड्याळ वापरतो, पण एक वेळ होती जेव्हा प्लॅटफॉर्म वरच घड्याळ बघूनच टाइम काढायचा... ते बोलतात, महागडे कपडे वापरतो, पण पूर्ण इंजिनीअरिंग 1 जीन्स आणि 1 टीशर्ट वर काढली त्याने... ते बोलतात बुलेट कशाला घेतली?? पण इंजिनीअरिंग होईपर्यंत फक्त सायकल च चालवत होती त्याने... बाबा ला साधी गाडी दिली असती तरी चाललं असत... पण पाठीमागं सालं निघेपर्यंत त्याच्या बाबानी झूटी केली होती, यात्रा उत्सवाच्या काळात 2-2 दिवस सलग झूटी करून आल्यानंतर जेव्हा बाबा थकून जायचे आणि आई त्याच्या पाठीला मलम लावायची हे कसा विसरू शकणार तो... लढ भाऊ तू लढ आणि तुला जसं वाटतंय तसा जग कारण तू हे आयुष्य जगतोय ह्याच्यापेक्षा जास्त डिजर्ड करतोस आणि ते तू मिळवणार ह्यात मला तिळमात्र हि शंका नाही...

कसा योगा योग आहे, राहुल्या च्या बाबानी 40 वर्ष हाईकोअर ऍक्सिडेंट प्रूफ सर्विस केली आणि राहुल्या ला मुंबई आल्यानंतर कम्प्लिट 40 दिवसांनंतर पहिला जॉब मिळाला....राहुल्या तूजसा आहेस जसा जगतो आहेस तसाच राहा... बोलणाऱ्यांना बोलू दे....

You live your life, king size.... Love you brother....

By
Mohit Surwade
Lecturer Mech
Department

आई

आई, मा, माता, अम्मी, बा, आणि थोड्याश्या अर्वाचीन शब्दात म्हणायच तर मम्मी, मॉम, मम्मा.. पण या सगळ्या संबोधनांतून व्यक्त होते ते एकच नाते ते म्हणजे झप्रेम स्वरूप आई, वात्सल्यसिंधू आई आई मग ती कोणाचीही आई असो, आई म्हणजे प्रेम, आई म्हणजे वात्सल्य हे त्रिकालाबाधित सत्य आहे.

आई म्हंटल की प्रामुख्याने आठवतात त्या दोन श्रेष्ठ साहित्यकृती. पहिली म्हणजे मॅक्झिम गॉर्की यांची 'आई' ही कादंबरी आणि आपल्या साने गुरुजींची अजरामर यशोदामाय म्हणजे 'श्यामची आई' हे. कदाचित ही दोनही पुस्तके वाचण्यात आली असेल पण ह्या दोन महान कादंबऱ्यातून झऱ्आई' हे काय रसायन असते याचे केलेले वर्णन

मॅक्झिम गॉर्की यांची 'आई' ही कादंबरी विसाव्या शतकाच्या

सुरुवातीच्या रशियातील एका सामान्य कष्टकरी स्त्रीच्या

विलक्षण परिवर्तनाची कथा आहे. या कादंबरीची नायिका

आहे पेलगेया निलोव्हना व्लासोवा, जिला सगळे प्रेमाने

'आई' म्हणतात. ती एका फॅक्टरी परिसरातील गरीब

वस्तीत राहते. तिचा नवरा, मिखाईल व्लासोवा एक

दारुडा आणि मारहाण करणारा कामगार असतो.

पेलगेयाचं आयुष्य भीती, दुःख आणि

नवऱ्याच्या अत्याचारात दबलेलं असतं.

ती खूप धार्मिक आणि सहनशील असते,

आपलं नशीब स्वीकारून ती जगात

असते. तिचा मुलगा, पावेल,

सुरुवातीला वडिलांसारखाच असतो.

पण हळूहळू तो बदलतो. वडिलांच्या

मृत्यूनंतर तो जास्त गंभीर होतो. तो

वाचनाकडे वळतो, विशेषतः बंदी

घातलेली समाजवादी विचारांची पुस्तके

वाचू लागतो. त्याच्या घरी गुप्तपणे

समाजवादी मित्रांच्या बैठका होऊ

लागतात. ते कामगारांवरील अन्याय,

शोषण आणि क्रांतीबद्दल चर्चा

करतात. सुरुवातीला पेलगेयाला हे

सगळं कळत नाही आणि मुलाच्या

काळजीने ती घाबरून जाते. तिला

वाटतं की तिचा मुलगा धोकादायक

मार्गावर चालला आहे. ती त्यांच्या

बैठकांमध्ये शांतपणे बसून त्यांचं बोलणं ऐकू

लागते. हळूहळू तिला त्यांच्या विचारांमधलं सत्य आणि

तळमळ जाणवू लागते. तिला कामगारांचं दुःख, समाजातील

विषमता आणि न्यायाची गरज पटू लागते. आपल्या मुलाचे मित्र

तिला चांगले आणि ध्येयवादी वाटू लागतात. ती आता फक्त आपल्या मुलाची

नाही, तर त्याच्या सगळ्या साथीदारांची 'आई' बनते. ती त्यांना लपूनछपून

मदत करू लागते. तिची भीती हळूहळू कमी होते आणि तिच्यात एक

आत्मविश्वास जागा होतो. पावेल कामगार चळवळीत एक प्रमुख नेता बनतो. तो

मे दिनाच्या मिरवणुकीत लाल झेंडा घेऊन नेतृत्व करतो. यानंतर त्याची

पोलिसांशी झटापट होते आणि पावेल व त्याच्या काही साथीदारांना अटक होते.

मुलाच्या अटकेनंतर पेलगेया खचून जात नाही, उलट ती अधिक सक्रिय होते.

. ती आता फक्त एका मुलाची आई राहत नाही, तर क्रांतीच्या विचारांची वाहक

बनते. ती ग्रामीण भागात प्रवास करते, शेतकऱ्यांना आणि इतर कामगारांना

भेटते. ती त्यांना समाजवादी विचार समजावून सांगते, संघटित होण्याचं आवाहन

करते. या प्रवासात तिला झारशाहीचा जुलूम आणि पोलिसांची क्रूरता जवळून

अनुभवायला मिळते. तिचं शिक्षण कमी असलं तरी, अनुभवातून ती खूप काही

शिकते. तिचा साधेपणा आणि प्रामाणिकपणा लोकांना भावतो. तिचं एका सामान्य, घाबरलेल्या, अशिक्षित स्त्रीमधून एका धाडसी, जागरूक आणि क्रांतिकारी व्यक्तीमध्ये रूपांतर होतं. दरम्यान, पावेल आणि त्याच्या साथीदारांवर कोर्टात खटला चालतो. पावेल कोर्टात एक अत्यंत प्रभावी भाषण देतो, ज्यात तो झारशाही व्यवस्थेवर आणि शोषणावर जोरदार टीका करतो. तो कामगारांच्या न्यायासाठी लढण्याची घोषणा करतो. त्याला आणि इतरांना सायबेरियात हद्दपारीची शिक्षा सुनावली जाते. पेलगेया ठरवते की पावेलचं हे शक्तिशाली भाषण लोकांपर्यंत पोहोचायलाच हवं. ती भाषणाच्या प्रती छापून घेते आणि त्या वाटण्यासाठी रेल्वेने प्रवासाला निघते. रेल्वेच्या डब्यात ती लोकांना सावधपणे त्या प्रती वाटत असते, पण गुप्त पोलीस तिला पकडतात. ते तिला

मारहाण करतात, तिचा छळ करतात. पण आता ती पूर्वीची घाबरणारी

पेलगेया राहिलेली नसते. ती पोलिसांना आणि आसपासच्या लोकांना

धैर्याने सामोरी जाते. ती घोषणा करते की सत्य दाबून टाकता येणार

नाही, लोकांची क्रांती नक्की यशस्वी होईल. तिच्या अटकेत आणि

तिच्या शेवटच्या धाडसी उद्गारात कादंबरी संपते. शेवटी ती

सगळ्यांना सांगते की झतुम्ही रक्ताच्या

सागरात सत्य बुडवू शकणार नाही! ...

अरे गरिबांनो... ऐका! माझ्या मुलाने

आणि त्याच्या साथीदारांनी

तुमच्यासाठीच दुःख सोसलंय, ते

तुरुंगात गेलेत... पण सत्य मरणार

नाही! जाग्या झालेल्या आत्म्याला

कोणी मारू शकत नाही! ... घाबरू

नका! लोकांची शक्ती जागी होतेय...

ती तुम्हाला चिरडल्याशिवाय राहणार

नाही! हे शब्द तिच्या अदम्य धैर्याचे

आणि क्रांतीच्या विजयावरील तिच्या

विश्वासाचे प्रतीक आहेत. मारहाण होत

असतानाही, ती शेवटच्या श्वासापर्यंत

लोकांपर्यंत क्रांतीचा संदेश

पोहोचवण्याचा प्रयत्न करते.

'आई' ही केवळ एका पेलगेया ह्या

व्यक्तीची कथा नाही, तर ती

रशियातील कामगार वर्गाच्या

जागृतीची आणि संघर्षाची कहाणी

आहे. एका सामान्य आईचं रूपांतर

क्रांतीच्या प्रतीकात्मक आईमध्ये कसं

होतं, हे गॉर्कींनी प्रभावीपणे ह्या कादंबरीत दाखवून

आहे. ही कादंबरी त्याग, प्रेम, धाडस, आणि एका

चांगल्या भविष्यासाठी लढण्याची प्रेरणा देते. पेलगेया व्लासोवा हे

आईचं पात्र जगभरातील क्रांतिकारी साहित्यात अजरामर झालं आहे.

आता आपल्या साने गुरुजींनी झऱ्श्यामची आई' मध्ये उभे केलेले आईचे व्यक्तिचित्र.

साने गुरुजी यांनी लिहिलेले 'श्यामची आई' हे मराठी साहित्यातील एक मानबिंदुच आहे. प्रत्येक आईने आणि प्रत्येक मुलाने वाचलेच पाहिजे असा हा एक अनमोल खजिना आहे. हे पुस्तक म्हणजे गुरुजींनी स्वतःच्या बालपणीच्या आठवणींचा, विशेषतः आईच्या आठवणींचा, केलेला एक हृदयस्पर्शी संग्रह आहे. अनेक वेळ मी हे पुस्तक वाचले आणि अनेकवेळा श्यामची आई वाचताना माझे डोळे पाणावलेत.

काय अस आहे ह्या पुस्तकात ? पुस्तकात, मोठे झालेले श्याम म्हणजे स्वतः साने गुरुजी आश्रमातील मुलांना आपल्या आईच्या (यशोदाच्या) गोष्टी सांगतात. या कथा रात्रीच्या वेळी सांगितल्या जातात, त्यामुळे पुस्तकात एकूण ४२ प्रकरणे 'रात्र' म्हणून दिली आहेत. प्रत्येक रात्री श्याम आपल्या आईच्या आठवणीतील एक प्रसंग सांगतो आणि त्यातून मिळालेली शिकवण उलगडतो. पुस्तकाची खरी नायिका श्यामची आई, यशोदा आहे. ती अत्यंत प्रेमळ, मायाळू, कष्टळू, स्वाभिमानी, धार्मिक आणि नीतिमान स्त्री आहे. तिचे श्यामवर आणि त्याच्या भावंडांवर निरातिशय प्रेम आहे. कोकणातील एका खेड्यात, निसर्गरम्य परिसरात हे कुटुंब रहात असते. कुटुंबाची आर्थिक परिस्थिती गरिबीची असते, अनेक अडचणींना त्यांना सामोरे जावे लागते. श्यामचे वडील (भाऊ) स्वभावाने थोडे तापट पण प्रेमळ आहेत. अशा परिस्थितीतही श्यामची आई आपल्या मूल्यांशी आणि संस्कारांशी कधीही तडजोड करत नाही. ती श्यामवर अत्यंत चांगले नैतिक संस्कार करते. खरं बोलण्याचं महत्त्व, प्रामाणिकपणा, दुसऱ्यांविषयी सहानुभूती, गरिबांना मदत करणे, मुक्या प्राण्यांवर दया करणे हे गुण ती श्याममध्ये रुजवते. स्वावलंबनाचा धडा ती श्यामला स्वतःचा फाटलेला सदरा स्वतः शिवायला सांगून देते. घरातली स्वच्छता, टापटीपपणा यावर तिचा कटाक्ष असतो. वडीलधाऱ्यांचा आदर कसा करावा, हे ती स्वतःच्या वागण्यातून शिकवते. निसर्गावर प्रेम करायला श्यामला ती शिकवते, झाडे लावण्यास प्रोत्साहन देते. वाटून खाण्याची सवय लावते. देशाविषयी अभिमान हा तिच्याच शिकवणुकीचा भाग असतो. साधेपणा आणि काटकसरीने कसे जगावे हे ती प्रत्यक्ष जगून दाखवते. पुस्तकातील अनेक प्रसंग अत्यंत हृदयस्पर्शी आहेत. श्यामने दिवाळीत आपल्या लहान भावासाठी स्वतःच्या हाताने शिवून नेलेला कोट ('तो नवा कोट' ही आठवण). सापडलेला पैसा परत करण्याचा प्रसंग, ज्यातून प्रामाणिकपणाचा धडा मिळतो, आईने घेतलेले कर्ज फेडण्यासाठी तिची होणारी धडपड आणि स्वाभिमान. श्याम आजारी असताना आईने केलेली रात्रंदिवस सेवा ह्या सर्व गोष्टी नकळत आपल्यालाही बरेच काही शिकवून जातात.

श्याम आणि त्याच्या आईमधील नाते हे अत्यंत घट्ट आणि भावनिक आहे. आई ही श्यामसाठी केवळ जन्मदात्री नाही, तर त्याची गुरू, मार्गदर्शक आणि मैत्रीण आहे. तिच्या प्रत्येक कृतीतून आणि शब्दातून श्याम नकळतपणे खूप काही शिकत जातो. आईचे हे संस्कारच श्यामच्या पुढील आयुष्याचा आणि व्यक्तिमत्त्वाचा पाया ठरतात. हे पुस्तक म्हणजे केवळ आठवणी नसून ते एका आईने आपल्या मुलावर केलेल्या उदात्त संस्कारांचे आणि त्यातून घडलेल्या मुलाचे चरित्र आहे. गरिबी असूनही संस्कारांची श्रीमंती कशी जपता येते, याचे उत्तम उदाहरण 'श्यामची आई' आहे. आईचे मुलांसाठीचे कष्ट, तिचा त्याग आणि तिचे निस्सीम प्रेम यात पदोपदी जाणवते. पुस्तकाच्या शेवटी आईच्या मृत्यूचा प्रसंग अत्यंत हळवा आणि हृदय पिळवटून टाकणारा आहे, जो श्यामच्या मनावर कायमचा कोरला जातो. आई नसली तरी तिने दिलेली शिकवण आणि मूल्ये श्यामच्या सोबत आयुष्यभर राहतात. 'श्यामची आई' हे केवळ पुस्तक नसून, ते एक संस्कारपीठ आहे. ते मातृहृदयाचे आणि उदात्त मूल्यांचे महाकाव्य आहे. सत्यनिष्ठ, प्रामाणिकपणा, दया आणि करुणा, स्वावलंबन, श्रमाची प्रतिष्ठा, स्वच्छता, आदर, साधेपणा, वाटून खाण्याची वृत्ती, देशप्रेम, निसर्गप्रेम, क्षमाशीलता, सोशिकता आणि चिकाटी ही सर्व मूल्ये आईने श्यामला केवळ उपदेश करून सांगितली नाहीत, तर ती तिच्या रोजच्या वागण्यातून, छोट्या-छोट्या प्रसंगांमधून आणि गोष्टींमधून श्यामच्या मनावर खोलवर बिंबवली. याच मूल्यांनी श्यामच्या (आणि पर्यायाने साने गुरुजींच्या) चारित्र्याचा आणि जीवनाचा भक्कम पाया घातला.

२० व्या शतकातील ह्या दोन अजरामर कलाकृतींनी आई म्हणजे केवळ तिचे अस्तित्त्वच नव्हे तर तिने पुढच्या पिढीला संस्काररूपाने दिलेली शिदोरी म्हणजे आई हे शिकवले.

आई नसण्याचे दुःख कवि यशवंत यांनी खूप सुरेख पद्धतीने व्यक्त केल्या. यशवंत म्हणतात -

'आई' म्हणोनी कोणी । आईस हाक मारी ती हाक येइ कानी । मज होय शोककारी

नोहेच हाक माते । मारी कुणी कुठारी आई कुणा म्हणू मी ? । आई घरी न दारी ! ही न्यूनता सुखाची । चित्ता सदा विदारी स्वामी तिन्ही जगाचा । आईविना भिकारी.

चारा मुखी पिलांच्या । चिमणी हळूच देई गोठ्यात वासरांना । या चाटतात गाई वात्सल्य हे पशूंचे । मी रोज रोज पाही पाहून अंतरात्मा । व्याकूळ मात्र होई ! वात्सल्य माउलीचे । आम्हा जगात नाही दुर्भाग्य याविना का ? । आम्हास नाही आई

शाळेतुनी घराला । येता धरील पोटी काढून ठेवलेला । घालील घास ओठी उष्ट्या तशा मुख्याच्या । धावेल चुंबना ती कोणी तुझ्याविना गे । का ह्या करील गोष्टी ?

तुझ्याविना न कोणी । लावील सांजवाती सांगेल ना म्हणाया । आम्हा 'शुभं करोति'

आई ! तुझ्याच ठायी । सामर्थ्य नंदिनीचे माहेर मंगलाचे । अद्वैत तापसांचे गांभीर्य सागराचे । औदार्य या धरेचे नेत्रात तेज नाचे । त्या शांत चंद्रिकेचे वात्सल्य गाढ पोटी । त्या मेघमंडळाचे वात्सल्य या गुणांचे । आई तुझ्यात साचे

गुंफुनि पूर्वजांच्या । मी गाइले गुणाला सान्या सभाजनांनी । या वानिले कृतीला आई करावया तू । नाहीस कौतुकाला या न्यूनतेमुळे ही । मज त्याज्य पुष्पमाला पंचारती जनांची । ना तोषवी मनाला परि जीव बालकाचा । तव कौतुका भुकेला

येशील तू घराला । परतून केधवा गे ! दवडू नको घडीला । ये ये निघून वेगे हे गुंतले जिवाचे । पायी तुझ्याच धागे कर्तव्य माउलीचे । करण्यास येइ वेगे रुसणार मी न आता । जरी बोलशील रागे ये रागवावयाही । परि येइ येइ वेगे

आईची किती किती रूपे कवी यशवंतनी डोळ्यासमोर उभी केलेयत आई ही फक्त मानव जातीचीच कल्पना नाही तर आईचे हे रूप पिलांच्या मुखात चारा घालणाऱ्या चिमणीत आणि वासराला वात्सल्याने चाटणाऱ्या गाईतही आपल्याला दिसते.

म्हणून च म्हटले जाते की देव सर्व कडे नसू शकत म्हणून त्याने निर्मिली ती आई

प्राध्यापिकाव्ही . एस . खरोटे - चव्हाण ई अँड टि सी अभियांत्रिकी विभाग

महाकुम्भ

महाकुम्भ एक महानुभूति

महा कुम्भमेळा १४४ वर्षांनी आलेला अपूर्व योग! आपल्या जीवनात आला; हेच माझे सौभाग्य असे मला वाटते. पौष पौर्णिमेपासून सुरू होणारा हा कुम्भमेळा! खरं तर हे साधू संतांचे महासंमेलन! व यानिमित्त सनातन धर्माच्या अध्यात्मिक जगाची ओळख! पण या आधुनिक जगाला मात्र या भारतीय अध्यात्मिक संस्कृतीने किती आकर्षित केलेले आहे याचे उत्तम उदाहरण म्हणजे २०२४ चा हा महा कुम्भमेळा.

सर्व जगाला आकर्षण वाटावे अशा या कुम्भमेळ्यात या अपूर्व अद्भुत पर्वणीचा लाभ मलाही मिळावा ही तळमळ मनाला लागली होती. गंगेची ओढ अनावर होत होती. कुम्भमेळ्यातील दृश्य मनावर ठसत होती. कुम्भमेळा सुरू झाल्यापासून 'मलाही प्रयागराजला जायचे' असे सारखे घोषित होते. मी मात्र कुम्भ स्नान करून येणाऱ्या सर्वांकडून तेथील वृत्तांत ऐकण्यास धावत होते. आपल्याला कसे जाता येईल? सोबत कोणी येईल का? म्हणून अस्वस्थ होते. दोन-तीन दिवसातच आम्हा पाच जणांचा गट तयार झाला. मी, माड्या सासुबाई सौ. पुष्पा नगरकर, माझी मैत्रीण सौ. विशाखा खरोटे चव्हाण आणि आमचे दोन विद्यार्थी अंकीत आढाव व रोहन कुलकर्णी यांची आम्हाला सोबत मिळाली

आम्ही १४ फेब्रुवारीला जायचे व १६ फेब्रुवारीला परत फिरायचे ठरवले. स्लीपर कोच बसचे तसेच तिकडे मुकाम करण्यासाठी विश्रांती स्थळाचे आरक्षण केले. विद्यालयातील आमचे सहकारी हरीश नागले सर व देवतळे सर यांचेही मार्गदर्शन लाभले १४ तारखेला चार वाजता निघालो व दुसऱ्या दिवशी रात्री अकरा वाजता प्रयागराज च्या अलीकडे ४० किलोमीटरवर बस थांबवण्यात आली. जाता येता बसचा प्रवास अतिशय सुखद झाला, प्रयागराजच्या अलीकडे ४० किलोमीटरवर गाडी थांबली आणि आता मात्र खरा कुम्भमेळ्याचा प्रवास सुरू झाला. पुढील प्रवासासाठी चार चाकी, रिक्षा, दुचाकी अशी लहान वाहनांची व्यवस्था होती. एका तवेरा गाडीत बसून आम्ही कुम्भमेळा गाठण्यास निघालो. महामार्गावरील रहदारी टाळता यावी म्हणून गाव खेड्यातून तसेच शेत मार्गातून गाडीचा प्रवास सुरू झाला. पण 'प्रथम ग्रासे मसिका पातः' तसे मध्येच आड रानात आमची गाडी बंद पडली. सभोवती कीर्त अंधार, जवळपास कुठेही वाडी वस्ती दिसेना तसे मनात अनेक कुशंकाचे काहूर माजले पण थोड्याच वेळात गाडी चालकाने दुसरी गाडी बोलावून आमच्या पुढील प्रवासाची व्यवस्था केली. तेथून रिक्षा दुचाकी असा प्रवास करीत आम्ही कुम्भमेळा परिसरात पोहोचलो.

प्रयागराज प्रवास सुरू करण्यापूर्वी मौनी अमावस्या येथील धावपळ, चेंगराचेंगरी, जखमी, मृत्यूचे तांडव इत्यादी बातम्यांनी धुमाकूळ घातला होता तरीपण मनाची ओढ मात्र यात किंचितही कमी झाली नव्हती.

प्रयागराज कुम्भ नगरीत आमचा प्रवेश झाला होता. पिपा पुल निर्माण करून वाट रस्ता सुकर केला होता. रस्त्यावरील रेंती उधळून प्रवाशांना त्रास होऊ नये म्हणून पाण्याचा शिडकावा होत होता. वेगवेगळ्या पेठा स्थापन करून भक्तजनांच्या निवासाची सोय करण्यात आलेली होती. सर्वत्र कापडी, कनातीचे तर गवतांनी शाकारलेले तंबू उभारण्यात आलेले, याशिवाय तेथील रहिवाशांनी देखील भक्तनिवासाची सोय केलेली आहे व भारतात तीर्थक्षेत्री धर्मशाळांना व देवळांना उणीव नाहीच! सर्वत्र माणसांची गर्दी दिसून येत होती.

प्रवेशद्वारापाशी कुंभ चित्र व उत्तर प्रदेशचे माननीय मुख्यमंत्री योगी तसेच माननीय पंतप्रधान मोदींचा फलक भक्तांच्या स्वागतास सज्ज होता जागोजागी सर्व खांबांवर क्रमांक नमूद करण्यात आलेले होते व बऱ्याच ठिकाणी छबी यंत्रेही लावलेली होते; शिवाय संपूर्ण कुंभ नगरीचे नकाशेही बऱ्याच ठिकाणी आढळून आले. त्यामुळे प्रवाशांना मार्ग समजणे सोपे जात होते. सर्व पदपथ दिव्यांनी उजळून निघालेले असल्याने अखंड रात्रंदिवस लोकांची वदळ दिसून येत होती. प्रत्येक पेठेत हरवणाऱ्या लोकांसाठी 'खोया पाया केंद्र' सज्ज होती. माणसे चुकली हरवली तर त्वरित पोलीसांकडे खबर केली असता ते चुकलेल्या लोकांना खोया पाया सेंटरवर घेऊन जात. तिथे त्यांना सर्व माहिती विचारली जाते व संपूर्ण कुंभमेळ्यात जागोजागी पेठांमध्ये घाटावर, काटावर ती प्रसारित करत होते. त्यामुळे लोकांच्या पुनश्च गाठीभेटी होऊन ते कुंभमेळ्याचा आनंद घेत होते.

घाटावर वाळूची पोती रचून भक्तजनांसाठी पायऱ्या तयार करण्यात आलेल्या होत्या. जागोजागी मोठे मोठे मांडव उभारलेले होते. काही मांडवातून निवासाची व्यवस्था अगदी गादी, उशी, रजयासहित केलेली होती. तर काही मांडवात गालीचे अंथरण कथा वाचकांसाठी व्यासपीठ व श्रोत्यांच्या बैठकीची व्यवस्था होत्या. जागोजागी पाण्याचे नळ, अनेक शौचकुपे तसेच स्नानगृहे होते. सर्व पेठांमध्ये आगीचे बंब व रुग्णवाहिकांची सोय, तसेच सतत रुग्णवाहिका फिरताना दिसत होत्या. प्रत्येक पेठेत औषधोपचाराची ही व्यवस्था केलेली आढळली. वाटेत झोपणाऱ्या लोकांना पोलीस सतत सावधान करीत होते पण लोक ऐकत नव्हते. नदीतील वाहता कचरा उचलण्यासाठी अनेक नावा कार्यरत होत्या. तसेच स्नान करताना पाण्याची प्रवाहाची काळजी घेऊन लोकांना वाचवण्यासाठी अनेक नावा नदीतून फिरत होत्या. तसेच अनेक कर्मचारी सतत रस्ते स्वच्छ करताना करण्यात व्यस्त दिसले. अगदी रात्री दोन वाजता सुद्धा हे कार्य चालू होते. दिवस रात्री २४ तास कर्मचारी कार्यकर्त्यांना आढळले. गाड्या रिक्षा तसेच दुचाकी अशी क्रमशः व्यवस्था करण्यात आलेली होती. पायी प्रवास करणारे हौशी तसेच पैसे खर्च करून वाहनांनी प्रवास करणाऱ्या अगणित भक्तजनांचा हा श्रद्धेचा प्रवास अविरत चालू होता. प्रतिष्ठित लोकांसाठी विशेष व्यवस्था व सोयी असल्या तरी सामान्यजनांची काळजी घेण्यात हा कनवाळू योगीराज कुठेही कमी पडलेला नव्हता!! हे मात्र अगदी ठासून सांगवेसे वाटते. नदीच्या ऐल तीरावरून पैलतीरी जाण्यासाठी लोहमार्गाचे साकव तयार करण्यात आलेले असून सर्व साकवांवर दिव्यांची सोय असल्याने रात्री समयी पाण्यात पडणारे प्रतिबिंब हे दृश्य अतिशय रमणीय होते. एकंदरीतच व्यवस्थापनाचे उत्तम उदाहरण पाहून मन अचंबित झाले.

वरील सर्व दृश्यांचा आनंद घेत आम्ही कुंभ नगरीत विहरत होतो. आत्तापर्यंत रात्रीचे दोन वाजले होते. घाटावरील साकव व रस्ते चालून आम्ही दमलो होतो; पण क्षणिक बूड टेकल्यानंतर तरुणार्जित पुन्हा उत्साह संचारला व सकाळी खूप गर्दी होईल त्यापेक्षा आपण आत्ताच स्नान करून घेऊ असे ठरले. पुन्हा सर्वजण निघालो. मधले सर्व साकव बंद असल्याने खूपच लांबचा वळसा घेऊन पुढे निघालो.

ब्रह्म मुहूर्तावर आम्हाला संगम येथे अमृत स्नान घडले. गंगा, यमुना व सरस्वतीच्या पाण्याचा शितल स्पर्श अजूनही जाणवत आहे. हा कुंभ म्हणजे तनाच्या मनाच्या सर्व खिडक्या उघडणारा, अध्यात्माच्या दृष्टीने समृद्ध करणारा व अनेकांना ऐश्वर्य संपन्न करणारा होता.

थोड्याच वेळात ब्रह्म मुहूर्तावर स्नान उरकून सर्वांनाच भूक लागली होती घरची शिदोरी सोडून सर्वांनी न्याहारी केली व आम्ही आमच्या नियोजित विश्राम स्थळी प्रयाण केले.

रविवारी सकाळी प्रचंड गर्दी होती म्हणून कुठेही न जाता विश्रांती घेतली. सोमवारी सकाळी परत एकदा स्नानासाठी बाहेर पडलो.

अरैल घाटावर गर्दी कमी असते असे कळल्याने आम्ही नावेने पुन्हा संगम स्नान करण्याचे ठरविले. पाणी मागे लोटत वल्लवत हळू हळू पुढे सरकणारी नाव, गार गार वारा मन सुखावत होता.

त्रिवेणी संगमावर खूप गर्दी नव्हती पण त्या थंडगार जलाचा स्पर्श होताच अंगावर शिरशीरी आली होती. गंगा पूजन करून जसे जसे पुढे गेलो तशी थंडी कुठल्या कुठे पळाली होती. सूर्य देवाचे दर्शन घेतले. नेत्रात अश्रू दाटून आले होते. याचसाठी केला होता अड्डाहास! परमेश्वराने मागील पुढील पिढ्यांचे भाग्य माड्या पदरी बांधले. साऱ्यांचे स्मरण केले व प्रार्थना केली.

‘सर्वे अपि सुखिनः सन्तु

सर्वे सन्तु निरामयः

सर्वे भद्रानि पश्यन्तु

मा कश्चित दुःखमाप्नुयात

गंगेचा तो क्षणिक सहवास माड्या आयुष्यातील आठवणीचा अनमोल ठेवा आहे.

तिच्या आमंत्रणाशिवाय व परमेश्वराच्या इच्छे शिवाय हे घडणे अशक्य!

परमेश्वरा बेसावध राहून अडचणी निर्माण करण्यात मी अग्रणी असले तरी निवारण

करण्यास तू समर्थ आहेस याची प्रचिती अनेक सेवाभावी कार्यातून तू दाखवत होतास!

जाता येता चारही गाडी चालक अतिशय चांगले होते. प्रवाशांच्या गरजेनुसार बस थांबून मदत करत होते.

सरळसोट समृद्धी महामार्ग व मध्य प्रदेशातील पेन्स जंगलाच्या उड्डाण पुलावरून प्रवास झाला संपूर्ण जंगलाला कोठेही धक्का न लावता जंगलातील प्राणी जीवनाला अभयदान देणारा हा उड्डाणपूल संपूर्ण जंगलावरून जातो व दोन्ही बाजूला उंच भिंतीनी बंदिस्त असल्याने प्राणी सुरक्षित आहेत. त्या अभियंत्यांच्या कल्पकतेचे खरोखरीच कौतुक!!

माहीत नाही कोणते ऋणानुबंध होते हे? पण सर्वांच्या सेवा कार्याने ईश्वरी इच्छेने माझी महा कुंभमेळा प्रयाग स्नानाची यात्रा सफल झाली. यांच्याप्रमाणेच

सेवाकार्याची संधी व शक्ती परमेश्वराने मला प्रदान करावी ही ईश्वरचरणी प्रार्थना!

खरोखरीच सनातन धर्माचे उत्थान घडविण्यासाठीच योगी सारखे संत महंत या धरेवर जन्म घेतात. विशेष म्हणजे संपूर्ण कुंभात वयस्कर लोकांपेक्षा तरुणाईची अलोट गर्दी व सनातन धर्माबद्दलची जगभरातील लोकांमध्ये असणारी आस्था ,श्रद्धा बघता असे वाटते की भारत हिंदू राष्ट्र घोषित होणे आता फार दूर नाही. भारत हिंदू राष्ट्र आहेच पण हा कुंभमेळा म्हणजे हिंदू राष्ट्र घोषित होण्याची नांदीच समजावी!!!!

शुभमब भवतु हर हर गंगे

कुंभ प्रयाग योगीनिर्मित नगरी....
 झगमगती नक्षत्रांची दुनिया
 तिच्या पुढे अधुरी
 अशी ही योगी निर्मित नगरी....
 भक्तीच्या त्या अनेक पेठे
 वाळूवर लोहाच्या वाटे
 स्वागत करण्या मोदी योगी
 कुंभ घेऊनी द्दारी १
 अशी ही योगीनिर्मित नगरी....
 साकव बांधूनी जोडी किनारो
 खळखळते जल शीतल वारो
 सहस्र शशिबिंबेच उतरली
 प्रतिबिंबित त्या जलावरी रे
 अशी ही योगी निर्मित नगरी....
 जागोजागी मार्ग फलक
 अंक रेखिले हर स्तंभावरी
 काठाकाठांनी घाटाघाटांनी
 सजली त्रिवेणी संगम नगरी रे
 अशी ही योगीनिर्मित नगरी....
 छबी यंत्राने भक्तांची गणती
 रक्षण करण्या नावा तरती
 अन्नदान हे ब्रीद हिंदूचे
 वस्त्रा-पातीने सजली कुटी साजिरी रे
 अशी ही योगीनिर्मित नगरी
 सान थोर साधुसंतअगणित
 पाऊले उमटली संगम तीरी
 सनातनी तेजोमय ज्योतीनी
 श्रद्धा उजळीत चराचरी रे
 अशी ही योगी निर्मित नगरी....
 जात-पातीचे नाव न उरले
 भक्तीचे हे भाव दाटले
 श्रद्धाळूंचे जथे निघाले
 अमृतरनाना संगमतीरी रे

अशी ही योगी निर्मित नगरी

 सनातनी हा जागृत झालो
 अध्यात्माचा सूर गुंजलो
 हिंदुराष्ट्राचे शक्ती वैभव
 एकवटले या भूमीवरी रे
 अशी ही योगी निर्मित
 नगरी****
 पात्र चमकले दीप ज्योतीने
 जळी विखुरली सुंदर सुमने
 साधुसंतांच्या चरणरजानी
 पावन झाली ही नगरी रे
 अशी ही योगी निर्मित
 नगरी****
 रवी राजाला अर्घ्य अर्पिते
 दिव्यत्वाची आत्म अनुभूती
 पवित्र गंगा घेऊनी कुक्षी
 भाविक निघाले घोषरी रे
 अशी ही योगी निर्मित नगरी

 धन्य योगीअनब योगीमंडल
 रक्षक दर्शक अनब सेवेकरी
 अशी निर्मिली सुंदर नगरी
 स्वर्गची उतरला धरेवरी रे
 अशी ही योगी निर्मित
 नगरी****
 सो नगरकर
 ई । टी सी विभाग

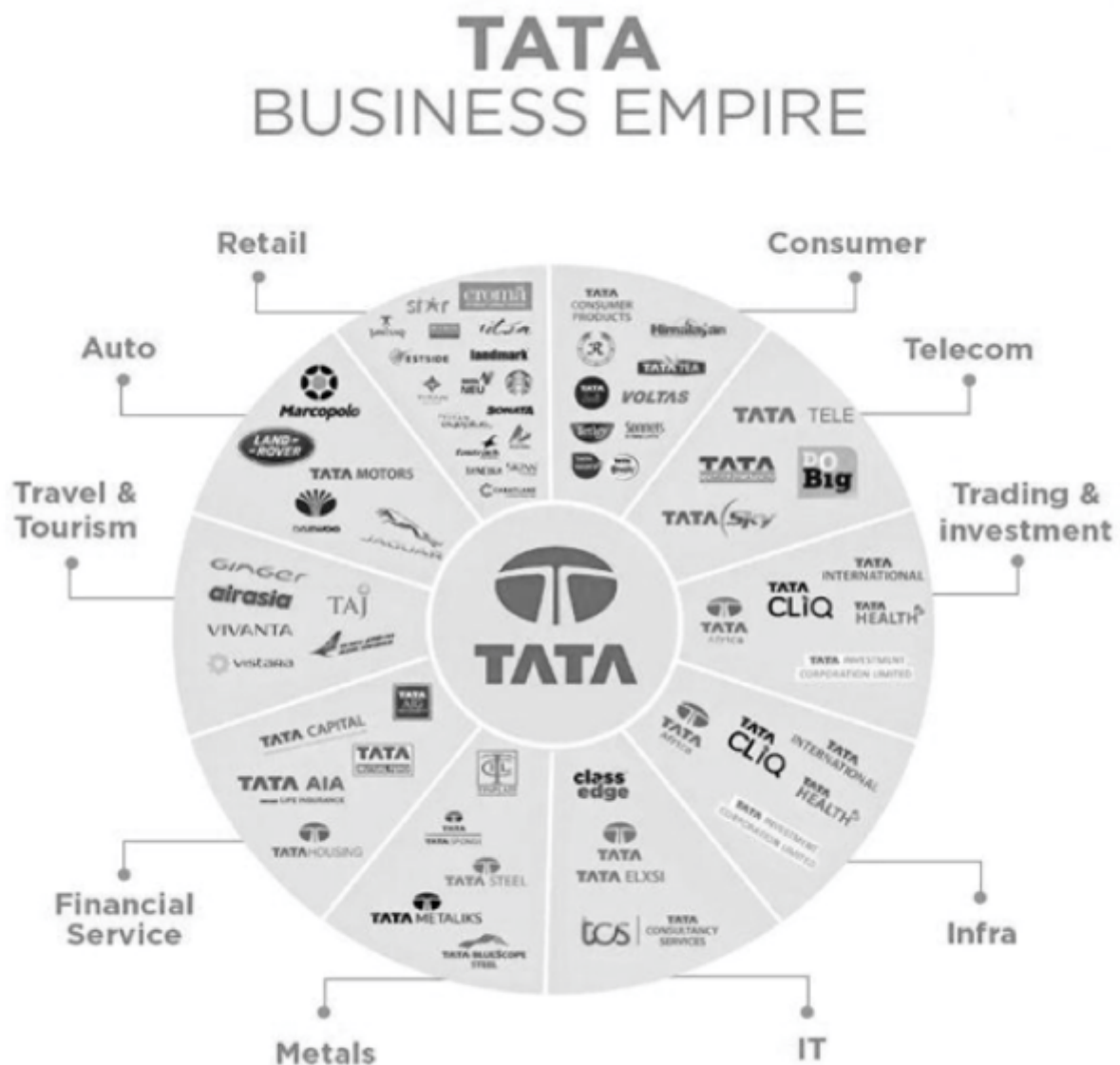
RATAN TATA:

A LEGACY OF LEADERSHIP, INNOVATION, AND HUMANITY

Ratan Tata, an iconic figure in Indian business, is celebrated not just for his visionary leadership but also for his humanitarian contributions. Born on December 28 in the financial capital of India, Mumbai, Ratan Tata grew up in a family renowned for its industrial legacy and commitment to philanthropy. As the chairman of Tata Group, one of India's largest and oldest conglomerates, he transformed the company into a global powerhouse while maintaining a strong commitment to ethical business practices and social responsibility.

Under Ratan Tata's leadership, the Tata Group expanded significantly, venturing into various sectors including automotive, steel, telecommunications, and software. One of his most notable achievements was the launch of the Tata Nano, a small car aimed at making automobiles affordable for the common Indian family. Although the project faced commercial challenges, the Nano symbolized Tata's commitment to innovation and making products accessible to the masses.

Ratan Tata steered the Tata Group into global markets, with landmark acquisitions such as Jaguar Land Rover (JLR) in 2008 and Corus Steel in 2007. Today, we can see that Tata Group is dominating the Indian Market, venturing across hundreds of sectors, and providing various commodities for the Indian people. Tata Group has covered almost everything in India

from telecommunications to infrastructure, from cars to chemicals, from tourism to trading, and from salt to tea. Here is the list of companies under the Tata Group:

You can visit this website for more detailed information on the Tata Group.

List of Companies | Investors | Tata group

In recent years, Ratan Tata became an influential figure in India's burgeoning tech startup ecosystem. By personally investing in over 30 startups, including companies like Ola, Paytm, and Snapdeal, he supported the growth of India's entrepreneurial ecosystem. His involvement provided not only financial backing but also credibility and mentorship, inspiring young entrepreneurs across the country.

Long before sustainability became a global priority, Ratan Tata pushed for green initiatives within his companies. Tata Motors, under his leadership, focused on developing environmentally friendly technologies.

He was widely respected for his ethical approach to business. His belief that business leaders should be driven by values and not just profits has left a lasting impact on the global business community. He consistently promoted transparency, sustainability, and corporate responsibility, setting a benchmark for ethical business conduct.

Beyond business, Ratan Tata was known for his humanitarian efforts on a global scale. He was instrumental in disaster relief efforts, both in India and abroad. His leadership in rebuilding efforts after the 2004 Indian Ocean tsunami and various natural calamities in India showcased his dedication to helping those in need. The Tata Group, through Tata Trusts, has been a key player in funding initiatives across education, healthcare, and rural development in India. Ratan Tata personally championed causes like primary healthcare and access to clean drinking water, setting up numerous programs to benefit underserved communities.

A defining moment came during the COVID-19 pandemic when Tata Sons and Tata Trusts pledged Rs 1,500 crore to support India, with Rs 500 crore from Tata Trusts for PPE, testing kits, and healthcare infrastructure. Since its founding in 1892, Tata Trusts has donated over \$102.4 billion to philanthropic causes.

Ratan Tata has received numerous prestigious awards for his business and philanthropic contributions. These include India's Padma Bhushan (2000) and Padma Vibhushan (2008), as well as an Honorary KBE from Queen Elizabeth II in 2009 for advancing UK-India relations and revitalizing Jaguar Land Rover. Tata Trusts was awarded the Carnegie Medal of Philanthropy in 2007, and Ratan Tata personally received the Oslo Business for Peace Award in 2010 for ethical leadership. In 2021, he was honored with the EY Entrepreneur of the Year - Lifetime Achievement Award and the Indo-American Chamber of Commerce's Lifetime Achievement Award, recognizing his transformative impact on business and society.

Sadly, on the fateful night of 9th October 2024, at the age of 86, Ratan Tata left this mortal realm leaving behind a legacy that will inspire future generations of leaders who believe in the power of business to change the world for the better. His death marked the end of the era defined by visionary leadership, ethical business practices, and profound generosity.

As he once said, "If you want to walk fast, walk alone. But if you want to walk far, walk together." This quote embodies his belief in collaboration and collective progress. Ratan Tata's life serves as a testament to the significance of gratitude in fostering a better, more equitable society. The world will forever be grateful for his efforts and his contributions for the betterment of society.

STEPPING INTO THE MYSTICAL WORLD OF THE HIDDEN HINDU TRILOGY

Introduction

The Hidden Hindu is an Indian literature trilogy set by Akshat Gupta; it is three books in one volume, an interesting mix of Indian scriptures, mystery, and modern adventure. This series is fast-growing due to the unique storyline and the deep cultural background involved.

Plot Summary:

The story begins with young researcher Prithvi looking for an Aghori, Om Shastri, who, thinking himself immortal and a chronicler of Satya Yuga events, claims to have witnessed the Ramayana and Mahabharata. The Aghori further says that he was seeking seven immortals in Hindu scriptures. In the middle-aged woman, Mrs. Batra, he discovers profound mysteries related to his very own creation and a journey destined for him.

It takes him into those unexplored realms and ancient secrets through gods and demons that question his vision of reality in the most extreme ways. The narrative is that of past and present, as Prithvi unravels powerful artifacts which will guide humanity to a new future; destined via this epic adventure of transcendence, power, and the battle that had been visible in the battle of light and darkness

Cultural Implications:

What is interesting about this trilogy is how Hindu scriptures shine through smoothly. The author weaves the traditional story in a modern narrative so well that familiar legends pop up all over again. Beyond entertainment, this genre also educates-a new audience for a classic legend of old.

Critical Analysis:

It also does a great job, in the trilogy, with a vivid world-building and complex characters. The author is superb at crafting suspenseful plots and keeping the readers on the edge of their seats. Some may find some of the parts unevenly paced; certain parts drag on while others seem rushed.

Personal Reflection:

I would say reading The Hidden Hindu trilogy was a big for me, as it made me curious about knowing my own cultural heritage, and the battle between good and evil continues to seem timeless. The three books are indeed very well written, encouraging one to think differently about the ancient scriptures that have been passed on to us. The authors blend history and mythology into quite an engrossing narrative that provokes and enlightens. So, it will be a must read for fans of mythology, history, mystery, and adventure alike.

Conclusion:

The Hidden Hindu trilogy is a magnificent addition to the world of contemporary Indian literature. This trilogy is both rich in intermixing myth and modernity and promising in the narrative. It stands as an immortal journey for both lovers of myths and novices.

- Ishaan Jog
SYCO-A

UAE - United Arab Emirates

UAE is one of the most elegant and royal places, one of the richest countries in the world and has a high income developing market economy. Its economy is the fourth largest in the middle east, after Turkey, Saudi Arabia and Israel. The UAE stands for United Arab Emirates. It is a federation of seven emirates located in western Asia, on the eastern coast of the Arabian peninsula. The seven emirates are - Abu Dhabi, Dubai, Sharjah, Ajman, Umm Al Quwain, Ras Al Khaimah and Fujairah.

● Abu Dhabi

Starting off with the capital of UAE and the wealthiest emirate, who plays an important role in UAE's government and economy. It has a traditional and conservative atmosphere. The famous dish in Abu Dhabi is Khuzi, which consists of whole lamb or mutton, which is roasted and laid over a plate of spicy rice, decorated with nuts, raisins and many vegetables.

● Dubai

Dubai is one of the most popular emirates. It is very well renowned for its luxurious environment, architecture, and is a famous place to visit. Dubai is the home to the most famous places like Burj Khalifa, Palm Jumeirah, Opera House, the Dubai Fountain, and many more. Its speciality is gold and diamond jewellery, Pashmina shawls, Persian rugs and carpets. Oil and Gas are Dubai's largest single source of income.

Oil income coupled up with trading wealth has made Dubai the wealthiest state. The Dubai attars are very famous world-wide for their fragrance and have a great economic revenue in the market.

● Sharjah

Sharjah is exclusively known as the education, industrial and cultural hub of UAE. It is more conservative than Dubai. It is a popular destination for

tourists as it offers a touch of historical, cultural, and a hint of natural attractions. It is also known for its rich, cultural heritage, history and conservative methods. Sharjah is also known as the cultural capital of the UAE.

● Ajman

Ajman is a very peaceful and relaxed emirate. It is known for its beautiful places and elegant beaches to visit. Lifestyle in Ajman is serene and nonchalant as compared to Dubai. Ajman is also home to the fishing industry and seafood imports and exports in the UAE.

● Umm Al Quwain

Umm Al Quwain is renowned for its historical sites, pristine breezy beaches and Kite Beach Center. Its economy depends on revenue from hotels, parks, manufacturing, and tourism. The largest water park in the UAE is Dreamland Aqua Park found in Umm Al Quwain, which attracts the tourists from different corners of the world.

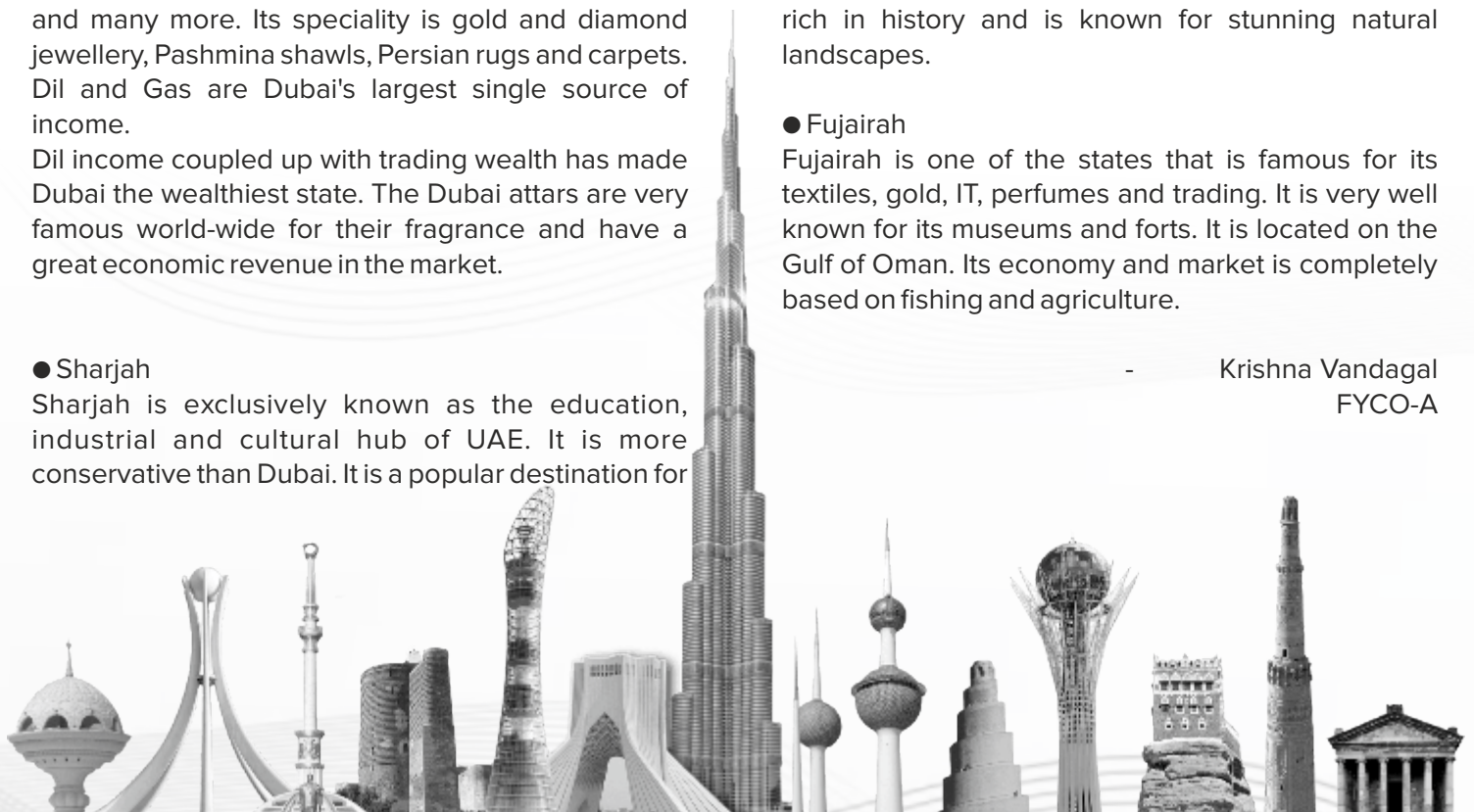
● Ras Al Khaimah

Ras Al Khaimah is generally known as RAK in short. This emirate's main source of income is ship-building and trade, manufacturing and tourism. This place is mostly known for handicrafts, jewellery, pottery. It is rich in history and is known for stunning natural landscapes.

● Fujairah

Fujairah is one of the states that is famous for its textiles, gold, IT, perfumes and trading. It is very well known for its museums and forts. It is located on the Gulf of Oman. Its economy and market is completely based on fishing and agriculture.

- Krishna Vandagal
FYCO-A

Reimagining Education - According to Me

Education is the basic need for every child in these modern times, along with food, water and shelter. Therefore, the education system must also evolve according to the changing world in modern times. Reimagining education means stepping out of the traditional experience and embracing this technology-assisted process of learning. Adaptive digital tools will enable independent critical thinking and further creativity while letting the students learn at their own pace; simultaneously, online access provides the opportunity to connect the world together. Therefore, there needs to be balance. Provision of technology should transcend the digital divide.

Social and emotional learning must also be provided, as it helps prepare students with emotional intelligence, resilience and empathy required in life and at work. Mental health support integrated into the curriculum will enhance general well-being and academic performance.

The teacher should be transformed from giving theoretical knowledge to practical, real-life knowledge. That would motivate them to facilitate students in proper critical analysis and problem-solving. This change in pace with the constantly evolving teaching methods will have to be done through continuous professional development by the educator.

The future skills of collaboration adaptability and sustainability in the curriculum will position students to flourish in an interconnected technological world. with the focus on both intellectual and emotional development of a flexible, inclusive and future ready education system can emerge.

Our former president. Dr. A.P.J Abdul Kalam, had also emphasized on the need for technical and practical knowledge to be taught in our colleges. He realized this during his visit to Canada, where, for an engineering degree, two out of four years were spent in the industry itself by the students. This enabled them to apply what they studied at the university to meet the industry demands.

The essence of this article can be summarized by this quote, by Dr. A.P.J. Abdul Kalam, which says - "The purpose of Education is to make good human beings with skill and expertise. Enlightened human beings can be created by good teachers."

Sarthak Patani
FYCO-A

LAUGHTER

Laughter is the most important thing in life, so is happiness and enjoyment. A person who laughs and makes others laugh is not only loved by everyone but also GOD. As far as laughter exists in a relationship, we can consider it as the healthiest and a loving relation. If laughter is lost, the relationship deteriorates. I think in this world, the most wanted thing is the happiness of our mind, peace of mind; money, wealth, and property cannot make us happy after a certain period in life and even after our death. In a certain period of time in life, we need the happiness of our heart, real happiness which comes from our relationship, friends, and the environment we live in.

We always like people who make us laugh and happy because we forget our problems and worries when we are with them. It is very well known that laughter is the best medicine as it relieves us from stress and anxiety over depression.

That's why we have laughter clubs where people gather and laugh. Some people feel that laughter can affect their status, or they'll lose their respect. I have a very strong distaste for such people, and I wish no such people to be a part of my life. I feel that as long as I'm alive, I should never stop smiling.

Though laughter has negative meanings like insulting, ridiculing, or laughing at someone, we should always remember the battle between Kauravas and Pandavas.....We should laugh without any partial thought for anybody.

To make someone laugh, we need to ridicule our own shortcomings sometimes, like the laughter kings—Charlie Chaplin, Mr. Bean, and Marathi comedy king Dr. Lakshman Deshpande and Actor Sandeep Pathak of the stage play "Varhad Nighalay Londonla". The most renowned, celebrated, and famous stage show, drama of Marathi language dubbed in numerous languages all over the world.

If we are happy, it reflects in our actions. Also, we should make others laugh because making a person smile and be happy is a service to God, and He loves and prays for the well-being of such a person. Laugh and make others laugh. I dare to say that if Silence is Golden, Speech is Silver, then Laughter is Platinum.

Laughter is the eloquent whisper of our shared humanity.

Laughter is the soul's respite from the world's burdens.

Laughter is the brush stroke that colours the grey.

- Mrs. Meena Kadam
(Teacher)

The background is a light gray surface with several pieces of torn paper and sketches. At the top left, there is a piece of paper with dense, dark, diagonal hatching. To its left, another piece has vertical, wavy lines. On the right edge, a dark, irregular shape is visible. At the bottom left, there are faint, overlapping circular sketches. At the bottom right, a large, dark, curved shape is partially visible.

Sketch Art

Mohini Jadhav_2_SYA

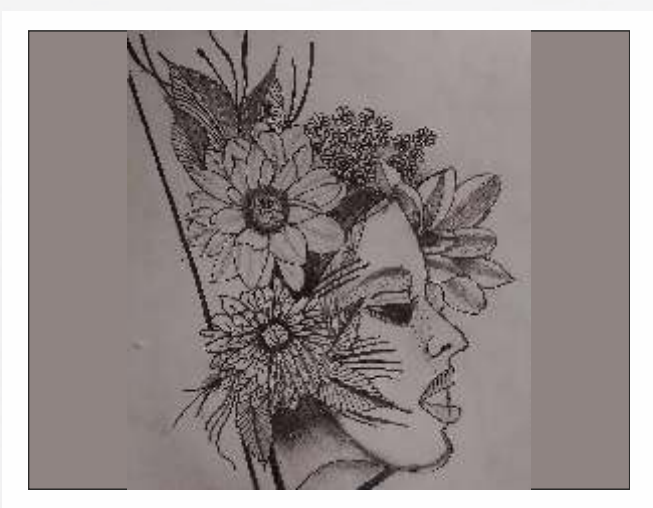
Aaditi_Jadhav_2

Siddhi_Patil_1

Mohini Jadhav_SYA

Sketch - Aastha Narkhede